

29/1-1943.

De russiske offensiver har ikke mistet noe av sin voldsomme kraft. I løpet av de to siste dager har sovjet-troppene avansert 20 km. på Voronesj-fronten, i retning av Kursk. Under deane fremrykking er 33 byer og landsbyer blitt befrikk. Fiendens tap har vært alvorlige. 3000 tysker er falt og 6000 tatt til fange. Blandt de fangne offiserer er det ikke mindre enn 3 generaler. Byen Kastornaja som ligger 80 km. vest for Voronesj er inntatt av den Røde Armé. Dermed er tyskernes viktigste forsyningsjernbane Moskva-Rostov avskåret.

Også i Kaukasus fortsetter den russiske fremgangen. Rottfellene rundt de fiendtlige armégrupper er nå i ferd med å lukke seg. De sovjet-troppene som trenger frem fra nordøst langs jernbanen fra Salsk, kom er stadig nærmere Tikhoretsk. Byen trues også fra nord, hvor de russiske styrker bare er 30 km. borte. Også Krokotkin som ligger ved jernbanen nordvest for Armavir er nå truet av den Røde Armé. I henhold til de seneste meldinger står russiske tropper bare 10 km. fra byen. En annen viktig by, Kurganaja, som ligger mellom Armavir og Maikop, er gjenerobret av Sovjet-troppene. Fra dette avsnitt meldes at de voldsomme kamper raser i Laba-dalen.

Med de fiendtlige tropper i Stalingradområdet går det nå ubønnhørlig mot slutten. Den 200.000 mann sterke armé har bare 5000 mann igjen. Blandt de siste fiender som har overgitt seg, befinner det seg en general som redla våpnene sammen med hele sin avdeling. For øvrig overgir tyskerne seg nå i stor utstrekning, enkeltvis eller i grupper, heller enn å fortsette den håpløse kampen.

I Tripolitania fortsetter den 8. britiske armé uopphørlig sin marsj mot vest. De fremste avdelinger truer allerede Sward, som ligger omkring 100 km. vestenfor Tripolis. I dette området pågår i øyeblikket heftige artilleridueller. Det meldes at været nå er dårlig i Middelhavsområdet; og siktbarheten er liten. Britiske fly har allikevel rettet vellykkede angrep mot jernbanemål i Syd-Italia og mot Sicilia. Ingen britiske fly savnes etter disse operasjoner.

I Tunisia er det først og fremst Sfax som har vært utsatt for allierte luftangrep. Byen er blitt kraftig bombet, og 6 fiendtlige fly skutt ned. Etter disse og andre operasjoner over kampområdene savnes 2 allierte fly. I det sydlige Tunisia fortsetter de franske tropper å ha fremgang. De har bl.a. erobret Gadames som var den siste grensefestning italienerne holdt i dette området. Etter det viktige møtet ved Casablanca har sjefene for de alliertes land-, sjø- og luftstridskrefter vært samlet til en konferanse i hovedkvarteret i Nord-Afrika.

Britiske fly fortsetter sine vellykkede tokt mot mål i Vest-Europa. I henhold til de siste meldinger er det rettet kraftige dagangrep mot transportmidler i Nord-Frankrike. 2 belgiske fly som var på tokt over Brüssel har sluppet ned belgiske flagg over byen.

I forbindelse med de britiske flyangrep mot Burmeister & Wein-verkene i Kjøbenhavn melder den danske radio at skaden er omfattende.

 Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

(forts.)

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKTEDE.

London melder:

30/1-1943:

Berlin har hatt sitt første dagangrep. Da Gøhring lørdag formiddag skulle tale i anledning av 10-årsdagen for Hitlers maktovertagelse i Tyskland, gikk flyalarmen i hovedstaden. Angrepet blev utført av britiske bombe-fly av Mosquito-typen og varte i nøyaktig én time. Luftmarsjalkens tale måtte utsettes i like lang tid. Ingen av de angripende fly gikk tapt. Begivenheten tvinger tanken hen på Gøhrings flåsete uttalelser og fete fraser om Tysklands styrke i luften. Som bekjent har han skrytt av at intet fiendtlig fly skulle greie å komme inn over tysk område. Hans oppfatning i denne sak tør nå kanskje være noe endret.

Fra Russland fortsetter meldingene om nye seire å strømme inn. På Voronesjfronten har den Røde Armé trent ennå lenger vestover i retning av Kursk. I løpet av 3 dager har sovjet-troppene her avansert 50 km. i dette avsnitt. Det gjenerobrede området er praktisk talt rensket for fiender. Det russiske flyvåpen støtter landstridskreftene effektivt i deres operasjoner. Spesielt nevnes at det er rettet vellykkede angrep mot tyske transporter på veien til Kursk. Som tilfellet er på Stalingradfronten går nå tendensen hos fienden også her nå mer i retning av å overgi seg.

Også fra Kaukasus meldes om nye russiske seire. I henhold til de siste rapporter er Kropotkin og Timenjetskaja (?) gjenerobret av sovjet-troppene. Konsekvensen herav er at fienden nå under sitt tilbaketog bare har én jernbane å gjøre bruk av, nemlig den som går over Tikhoretsk. De russiske tropper står imidlertid bare 40 km. fra denne viktige byen. Under den Røde Armés fremrykking er for øvrig en rekke bebodde steder gjenerobret. Fienden lider stadig svære tap. I løpet av de siste dager har han hatt ca. 12.000 falne. 14.000 aksesoldater er tatt til fange.

Heller ikke i Leningrad-Volcovavsnittet gir sovjet-troppene fienden et øyeblikk ro. Den russiske offensiven her går langsomt, men sikkert og planmessig frem.

De siste meldinger fra Nord-Afrika forteller at enheter av den 8. britiske armé nå er rykket over grensen til Tunisia, og at operasjonene fortsetter etter planen.

Aksens havner og forsyningsbaser er stadig utsatt for luftangrep. En stor styrke allierte fly har bombet havneområdet i Sfax i Tunisia. Under det meget kraftige angrep blev dokker, lagerhus og jernbaneanlegg ødelagt. Skip på byens red blev også vellykket bombet. Heller ikke de fiendtlige avdelinger på tilbaketog unngår de alliertes kraftige luftoperasjoner. Syd for Sicilia er 2 fiendtlige skip bombet. Det er likeledes rettet angrep mot de tunisiske byer Bizerta og Tunis. Under sine operasjoner skjøt de allierte ned 15 fiendtlige fly.

Ved siden av det ovennevnte angrep mot Berlin har britiske fly bombet den fiendtlige ubåtbase Lorient. Det blev oppnådd godt resultat. 4 britiske fly savnes etter dette tokt. Det er også rettet angrep mot transportmidler og andre mål i Nederland, Belgia og Frankrike. Over Biscaya-bukten har allierte jagere skutt ned 4 fiendtlige fly. Utenfor Norskekysten er et forsyningskip blitt senket. Under det tidligere omtalte amerikanske flyangrep mot Wilhelmshafen og andre sjømilitære mål i Tyskland, blev 22 fiendtlige jagere ødelagt.

(forts.)

Under sin forsinkede tale lørdag formiddag nevnte Gøhring innledningsvis at Hitler var forhindret fra å tale på grunn av sine plikter ved hovedkvarteret på Østfronten. Som alle andre nazistiske talere kom Gøhring selvfølgelig først og fremst inn på den store oppgaven Tyskland hadde påtatt seg: Å tilintetgjøre bolsjevismen og derved fjerne Europa fra undergang. Om det russiske folk uttalte han at det levde sitt liv i elendighet. Soldatene var dårlig utdannet, var underernære og hadde dårlige dagse våpen og slett utstyr for øvrig. (!!) Luftmarsjalken sa videre at det aldri hadde vært hensikten å unnsette 6. tyske armé ved Stalingrad. Den hadde til oppgave å oppholde sovjet-troppene inntil tyskerne hadde fått utbygget sin forsvarslinje lenger vest. "Enhver tysker må være forberedt på å ofre sitt liv, hvis Tysklands eksistens trues", sa han. Gøhring betraktet Russland som hovedfienden. At England også var en av motstanderne blev nevnt rent forbigående, og U.S.A.'s deltagelse kom han overhodet ikke inn på. (!!) Med hensyn til de alliertes luftangrep mot Tyskland lovet Gøhring at England skulle få dem igjen med renter, "når bare Russland er slått". Folket måtte forstå at "die Luftwaffe" ikke kunne være alle steder på en gang, og at det nå trengtes mest på Østfronten. Også propagandaminister Goebbels talte lørdag, men hans tale var uten interesse, for såvidt som den ikke skilte seg vesentlig fra Gøhrings.

31/1-1943:

Igjen melder det russiske kommunike om nye, viktige erobringer på Østfronten. Den Røde Armé har inntatt Tikhoretsk som er av meget stor betydning. Byen er ett av knutepunktene på den eneste jernbanen fienden disponerer under sitt tilbaketog i Kaukasus. Ennvidere meldes om gjen-erobringen av oljebyen Maikop. Disse erobringer har bragt de fiendtlige armeer i Kaukasus i en farlig felle. Krasnodar som er et av de viktigste knutepunktene på jernbanen fra Stalingrad til Novorossisk trues av sovjet-troppene fra to kanter.

Fra Voronesj-fronten meldes også om nye seire. Russerne rykker stadig vestover i retning av Kursk, og de siste rapporter forteller at 8 nye tettbeboede strøk er gjenerobret. Store mengder fiendtlig utstyr er falt i sovjet-troppenes hender. På en jernbanestasjon blev 8 tog med diverse rustningsmateriell erobret. Dessuten blev det tatt 500 lastebiler og 12 lokomotiver. Nordvest for Voronesj har russerne gjenerobret Dogol (?). Under disse operasjoner falt ytterligere 2 tog i sovjet-troppenes hender. I Stalingrad-området er det stadig flere aksetropper som overgir seg fremfor å fortsette den absolutt håpløse kamp. Generaloberst Paulus som er sjef for de innesluttete tyske styrker, er av Hitler utnevnt til feltmarsjalk for sin innsats under kampene ved Stalingrad.

De alliertes luftoffensiv mot tyskindustri og andre militære mål fortsetter. Natt til søndag blev Hamburg kraftig bombet av en stor styrke tunge britiske fly. Samtidig gikk andre fly til angrep mot Emden og andre mål i Nord- og Vest-Tyskland. Berlin har hatt sitt annet dagangrep. Dette varte i 5 timer. Etter alle disse operasjoner savnes bare 5 britiske fly.

Fra Nord-Afrika foreligger det få nye rapporter om landoperasjonene. Det meldes imidlertid om ny fransk fremgang i Tunisia. Vest for Kairuan har de franske troppene vært i kamp med fienden og har inntatt en viktig stilling.

I dagens melding er det luftoperasjonene som er gitt den bredeste plassen. Kommuniket fra Kairo forteller at det er rettet angrep mot den viktige havnen Messina på Sicilia. Flere skip blev skadet av bomber. Også jernbaneanlegg iland blev vellykket bombet. Mot mål i Syd-Italia blev det

(forts.)

likeledes rettet kraftige angrep, og også mot øya Lampedusa blev det kastet bomber. Det italienske kommunike innrømmer at det er anrettet stor skade under angrepene. Ikke mer enn 2 fly savnes etter disse omfattende operasjoner.

Når Hitler har gjort en tabbe, finner han alltid en sydebukk blandt sine høyere offiserer. Mussolini har nå begynt å benytte seg av samme fremgangsmåte. Det er den italienske stabsjef, marsjalk Caballero som nå er falt i unåde og har fått avskjed. Til hans etterfølger har il Duce utnevnt general Ambrozio. Også i Tyskland er det forandringer i den øverste ledelse av stridskreftene. Denne gang er det storadmiral Raeder som må gå. Riktignok er han meddelt avskjed "etter eget ønske" og utnevnt til Hitlers rådgiver i flåtetekniske spørsmål, men begivenheten minner svært meget om det "hjereteonde" som for 1 ½ år siden plaget den davarende tyske øverstkommanderende på Østfronten, v. Brauchitsch. Til Raeders etterfølger er utnevnt den tidligere sjef for ubåt-våpnet, Dönitz. Japanerne er stadig uheldige i Stillehavet. I henhold til de siste meldinger har amerikanske ubåter senket 1 destroyer og 5 andre skip.

Som et apropos til den harme iverksettelsen av NS' ungdomstjeneste har vakt i alle lag av vårt folk, kan nevnes at biskopen av Berlin i et hyrdebrev har protestert mot statens inngrep i foreldrerettighetene.

1/2-1943:

I Russland fortsetter troppene å rykke frem på alle frontavsnitt. Kampene om og i Stalingrad er avsluttet. De siste rester av den innesluttete 6. armé er enten falt eller tatt til fange. Blandt fangene befinner også armésjefen, feltmarsjalk Paulus seg. De innesluttete fiendtlige avdelinger har vært større enn fra først av antatt. En tysk general opplyser at den 6. armé som blev omringet bestod av ikke mindre enn 330.000 mann, og ikke 200.000 som man hele tiden har trodd. I tidsrummet 23/11-10/1 hadde fienden 140.000 mann falne. I samme tidsrum blev 46.000 mann tatt til fange av russerne. Etterat det russiske ultimatum av 8. januar blev avvist, åpnet sovjet-troppene på ny offensiven 10. januar og siden det tidspunkt har 100.000 tyskere mistet livet. Russerne har tatt et kolossalt bytte. Under offensivens siste del har sovjet-troppene erobret 744 fly, 1.500 tanks, 6.000 kanoner, 7.000 maskingevær og 76.000 rifler. Hertil kommer store mengder annet krigsmateriell av forskjellig slag.

I Kaukasus fortsetter russernes seirrike fremrykking. Etter erobringen av Tikhoretsk rykker den Røde Armé nå frem på en front som er 200 km. bred. Det viktige jernbaneknutepunkt Krasnodar blir stadig mer utsatt. Sovjet-troppene står i henhold til de seneste meldinger bare 50 km. fra byen. Etterat oljebyen Maikop blev erobret har de russiske tropper rykket 25 km. videre i nordvestlig retning. Enn en by er erobret, nemlig Bjelorjetschay som ligger på jernbanen til Tuapse. Også det russiske flyvåpen kan notere nye seire. I Svartehavet har man senket 4 tyske transportskip.

Fra Voronesj-fronten meldes likeledes om ny russisk fremgang. De fiendtlige styrker som er omringet vest for byen, blir planmessig tilintetgjort. Fremrykkingen fortsetter stadig vestover, og det meldes at Kursk nå er truet av den Røde Armé. Det samme gjelder Karkow lenger syd. Under de siste fremrykkinger er ytterligere 2 jernbanestasjoner erobret. Også i Nord-Afrika fortsetter de alliertes fremgang. De siste meldinger fra Kairo forteller at 8. armé har erobret Suara ved kysten i Tripolitania.

(forts.)

De britiske tropper som er gått over grensen til Tunisia har operert lenger inne i landet. Ved kysten har man nå kontakt med aksetroppene vest for Suara. For øvrig innskrenker operasjonene seg i det vesentlige til patruljevirkosomhet.

Det britiske flyvåpen er i stadig aktivitet. Man har på ny rettet vellykkede angrep mot Messina på Sicilia. Aksens har også hatt nye skips-tap. Utenfor Pantelaria har allierte fly bombet og senket en destroyer. Ved den tunisiske kyst er flere småskip angrepet og ødelagt. Etter disse operasjoner savnes bare 3 allierte fly. Over Tunisia gikk 5 allierte fly tapt under kamper med aksefly. Av disse blev 19 skutt ned. Gabez er blitt bombet, og det er på ny rettet et kraftig angrep mot dokkene i Bézerta. Til lands i Tunisia har det vært lokale kamper. Herunder blev 30 tyske tanks ødelagt. Et italiensk kommunike melder at én av Aksens korvetter og én destroyer er gått tapt i Middelhavet. Over Stockholm meldes at man i Finland er meget fortørnet i anledning av Gøhrings siste tale. Man betrakter hans uttalelse, at den finsk-russiske vinterkrig 1939/40 fra russisk side var en genial bluff, som en fornærmelse mot det finske folk.

 Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Husk din plikt om forsiktighet!!

Som våre lesere forhåpentlig har lagt merke til, avslutter vi hver gang vår avis med en appell om forsiktighet. Dette gjør vi ikke for å ha en avslutning på våre numre, det er ikke ment som en vanlig avslutningsklisjé eller som noe firmastempel. Hver eneste gang vi skriver det legger vi all den betydning og alt det alvor vi kan i det, i håp om at leserne vil gjøre det i samme utstrekning. Hver eneste gang må det prentes inn, og hver eneste gang må det praktiseres, for husk, at bare en eneste gang å slippe av på kravene om forsiktighet, kan bringe mange liv i den aller største fare. Vi regner med din forsiktighet. Uten din forsiktighet kan vi overhodet ikke klare å gjennomføre vår oppgave. Din del av arbeidet med avisen er først og fremst FORSIKTIGHET!! Der-
 nest er det FORSIKTIGHET!! Og endelig til slutt er det :

F O R S I K T I G H E T ! ! !

Å TILGI UNDS TRYKBERNE E Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKTEDE.

London melder:

2/2-1943:

Statsminister Churchill har besøkt Tyrkia og har hatt en to dagers konferanse med den tyrkiske regjering. Møtet blev holdt i Adana ved den syriske grense. Statsministeren var ledsaget av sine politiske og militære rådgivere, blandt annet understatssekretæren i det britiske Utenriksdepartement, øverstkommanderende for troppene i Iran og Irak og sjefen for striaskreftene i den nære Orient. Også den britiske sendemann i Ankara deltok i forhandlingene. Den tyrkiske regjering var representert ved president İnönü, statsminister Saradjoglu, utenriksministeren og sjefen for den tyrkiske generalstab. Statsminister Churchill bragte den tyrkiske president en hilsen fra kong George av England og president Roosevelt. Under møtet behandlet man først og fremst situasjonen i Europa i øyeblikket, spesielt de spørsmål som er av interesse for Tyrkia. Problemene blev inngående drøftet, og man oppnådde full enighet på alle områder. De vennskapelige forbindelser mellom Tyrkia og De forenede nasjoner blev ytterligere styrket ved de hjertlige samtaler som blev ført mellom de ledende statsmenn på møtet. De tyrkiske forhandlere gjorde rede for og ga en oversikt over sitt lands politikk i det forløpne år, og Churchill på sin side ga uttrykk for den britiske regjeringens fulle forståelse av de vanskeligheter Tyrkia under de herskende krigsforhold selvfølgelig har å kjempe med. På grunnlag av den nylig avholdte konferanse i Casablanca kunne Churchill også gjøre rede for president Roosevelts oppfatning i forbindelse med de spørsmål som blev behandlet. For øvrig blev såvel den amerikanske president som Stalin hele tiden holdt fullt underrettet om forhandlingenes gang. Kommentarer i London påpeker at møtets store betydning kommer tydelig til uttrykk ved listen over de statsmenn som deltok. Times' diplomatiske medarbeider skriver i en kommentar til møtet i Adana at det forhold at konferansen blev holdt på tyrkisk grunn viser hvilket godt forhold det hersker mellom Tyrkia og de allierte. Etter møtet fløy Churchill via Cypren til Kairo. Under den første del av tilbakereisen blev hans fly eskortert av tyrkiske Hurricane-jagere. Etter ankomsten til Kairo blev det holdt presekonferanse, hvorunder statsministeren ga uttrykk for sin store tilfredshet med de forhandlinger som var ført. Om kampene i Nord-Afrika uttalte Churchill at han mente at 8. britiske armé ville komme til å spille en betydelig rolle under kampene i Tunisia. Man måtte være forberedt på heftige og langvarige strider, men det er ingen tvil om utfallet.

I Russland fortsetter den Røde Armés offensiv på alle fronter. De fire viktige tyske stillinger Kursk, Karkov, Rostov og Krasnodar trues nå av sovjet-troppene. I Kaukasus rykker russerne frem mot Krasnodar i tre hovedretninger, langs jernbanen fra Stalingrad til Svartehavet, fra øst og fra Maikop. Avdelingene står henholdsvis 80, 60 og 50 km. fra byen. Siden den russiske offensiv i Kaukasus begynte har den Røde Armé gjenerobret et område på størrelse med Hellas, m.a.o. 130.000 km.². Ringen om Rostov blir stadig mindre, russerne har gjenerobret Sernovi som ligger 48 km. sydøst for byen. På Donetz-fronten er Svatova inntatt av sovjet-troppene. Derved er en av fiendens jernbaneforbindelser med Karkov avbrutt. Avdelinger av den Røde Armé står nå 150 km. inne i Ukraina. I Voronesj-avsnittet fortsetter fremrykkingen stadig i retning av Kursk. For hver kilometer russerne rykker vestover gjenerobres deler av Sovjet-
 (forts.)

Samveldets rikeste jordbruksdistrikter.

Det britiske Kairo-kommuniké melder at avdelinger av den 8. armé stadig har kontakt med Romæls baktrøpper vest for Suara. Avdelinger av de britiske styrker er forlengst rykket over grensen til Tunisia lengre syd. I Tunisia er tyske angrep ved Pont-du-Faz og i Faïda avvist. I det sydlige har allierte tropper erobret Senjo (?) som ligger på jernbanelinjen mellom Gafsa og Maknassy. To fiendtlige skip er angrepet av allierte fly utenfor Sicilia. Begge fikk bombetreff og det ene sank. Ved Pantelaria er to fiendtlige transportfly skutt ned. I løpet av januar er 94 handelsfartøyer sjøsatt i U.S.A.

3/2-1943:

Køln har hatt sitt 172 luftangrep idet byen inatt blev kraftig bombet av britiske fly. Det blev sluppet ned ca. 100 to-tonns bomber og tusenvis av brannbomber. I Køln ligger bl.a. akkumulatorfabrikker som leverer batterier til ubåtene. Her ligger dessuten de verdenskjente Mauser våpenfabrikker. 200 allierte fly har rettet kraftige dagslysangrep mot mål i Nord-Frankrike. Brügge og Abbeville er også bombet. Ingen britiske fly gikk tapt under disse operasjoner. Under angrepen mot de to sistnevnte byer viste det seg overhodet ingen tyske fly. Luftvernet trådte heller ikke i virksomhet.

Etter Stalingrads fall fortsetter den Røde Armés offensiv på alle deler av Østfronten. Ved Nedre Don blir presset mot Rostov stadig sterkere. Sovjet-troppene rykker frem mot byen både fra syd- og nordøst. De tropper som kommer fra sydøst har Salsk som utgangspunkt. Nord for Rostov er 13 nye bebodde strøk gjenerobret. Også i Voronesj-avsnittet fortsetter fremgangen. Fra dette frontavsnitt meldes at 2 områder av stor militær betydning er gjenerobret.

I vestre Kaukasus er de fiendtlige tropper under ledelse av v. Kleist fremtrent ennå lenger tilbake. Russerne kom er stadig nærmere Krasnodar. Enkelte enheter av sovjet-troppene står bare 35 km. fra byen. I tiden 10/1 - 2/2-1943 blev det tatt ikke mindre enn 91.000 fanger i Stalingradområdet. Av disse var 24 generaler og 2.500 andre offiserer. Fienden innrømmer nå at 6. armé er tilintetgjort og Hitler har i den anledning proklamert tre dagers landesorg i Tyskland.

Afrika fortsetter 8. armé å ha fremgang. Dagens kommuniké fra Kairo forteller at britiske tropper har inntatt Zelten som ligger 30 km. fra den tunisiske grense. Fiendens tilbaketog fortsetter stadig. Den allierte luftoffensiv har ingen pause. Det er rettet kraftige og vellykkede angrep mot mål på Sicilia. Skip i Middelhavet er likeledes bombet.

I Midt-Tunisia er alle fiendtlige forsøk på gjennombrudd ved Pont-du-Faz avvist og aksetroppene er kastet tilbake til sine utgangsstillinger. Tyrkia råder det stor tilfredshet etter statsminister Churchills besøk. Straks etter hans avreise innfant den tyske ambassadør v. Papen seg hos den tyrkiske utenriksminister. Like etter reiste han til Berlin, hvor man for øvrig er pinlig overrasket og nekter å ta stilling til den avholdte konferanse.

Et stort luft- og sjøslag raser ved Salomonøyene. Det foreligger ennå ingen enkeltheter, men man antyder at begge parter har hatt store tap. Under sin tale ved åpningen av den finske Riksdag uttalte president Ryti bl.a. at han håpet at Finland ville bli spart for ødeleggelser etter et eventuelt tysk nederlag.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Nr. 15.

6/2

X - Y - Z

1943

2. arg.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

4/1-1943:

De siste meldinger fra Russland forteller at sovjet-troppenes offensive operasjoner fortsetter på alle avsnitt av Østfronten. Etter sine siste fremrykninger truer de russiske styrker nå Rostov, Karkov, Kursk og Orel. De fiendtlige avdelinger i Kaukasus er splittet i to. Tyskerne på den sydlige del av denne front søker å unngå over streket ved Kertsch. Russiske marinestridskrefter og det Røde Flyvåpen legger imidlertid fienden de alvorligste hindringer i veien. Det forholdsvis brede streket er ikke islagt, og dette betyr at de tyske og forbundne tropper nå transporteres over streket i båter. Disse blir imidlertid uopphørlig angrepet av russiske marinefartøyer og fly og påført store tap.

Fra Voronesjfronten meldes også om fortsatt russisk fremgang. I området ved Kursjeskova (?) har det vært blodige kamper. Herunder har den Røde Armé gjenerobret ytterligere seks bebodde steder. Sovjet-troppene står nå så langt vest at de har avskåret jernbanen fra Orel over Kursk til Kupjansk. Også i de nordligste kampområder er russerne aktive. I Barentshavet er således et fiendtlig transportskip sendt til bunns. Tsjekiske militæravdelinger er blitt opsatt i Russland. De første av disse er nå satt inn i kampene mot den felles fiende på Østfronten.

For annen gang i løpet av én uke var Hamburg inatt utsatt for et kraftig og vellykket angrep av en stor styrke britiske bombefly. 16 allierte fly vendte ikke tilbake. Også amerikanske fly som opererer fra baser i Storbritannia er på stadige tokter over fiendtlig område. Flyvende festtårner har således rettet kraftige dagslysangrep mot Mainz og andre mål i det nordvestlige Tyskland. Norske jagere deltar nå daglig i kampene. De utfører et effektivt og godt arbeide. Enkelte tyske fly kastet noen få bomber mot den engelske østkyst igår.

Om stillingen i Nord-Afrika meldes at operasjonene vesentlig innskrenker seg til patruljevirkosomhet. Begge parter bringer opp forsterkninger og forsyninger til det endelige oppgjør som snart ventes å komme. Kanadiske tropper er ankommet til Nord-Afrika for ytterligere å forsterke de allierte armeer. Mens landstridskreftene forholdt seg relativt rolige, har allierte fly vært i stadig virksomhet. Det er rettet vellykkede angrep mot mål i Syd-Italia og på Sicilia. Blandt annet er havnen i Messina bombet, likesom det er rettet nye angrep mot Palermo.

De siste meldinger fra Kairo forteller om nye, tunge skipstap for Aksen. Britiske ubåter og allierte fly har senket eller skadet 19 fiendtlige skip i Middelhavet.

Fra det Fjerne Østen meldes at allierte stridskrefter har angrepet over i det sydvestlige Stillehav som er besatt av japanerne. Utenfor Guadalcanar fortsetter det store sjøslag å rase. Det foreligger imidlertid ennå ingen meldinger om slagets gang.

R.A.F. har i løpet av januar foretatt 22 natt- og 29 dagtokter. I Middelhavet er 606 aksefly skutt ned. Maltas stridskrefter har i januar ødelagt 915 fiendtlige fly.

Goebbels har vært ute med en fredsføler i ukeavisen "Das Reich". Man påberoper seg at Tyskland er Europas bolverk mot bolsjevismen. I London svarer man imidlertid at Storbritannia, U.S.A. og Russland står sammen

(forts.)

inntil en fullstendig seir er vunnet.

Fra alle kanter av landet meldes at "1918-kampanjen" griper mer og mer om seg.

5/2-1943:

Fra alle deler av Østfronten meldes om fortsatt russisk fremgang. I Donet bassenget trekkes buen stadig tettere sammen om de fiendtlige tropper. Fienden som drives tilbake i retning av Rostov blir utsatt for et stadig økende press av den Røde Armé. Om kampene vest for Voronesj forteller de siste russiske meldinger om nye erobringer. Kursk blir stadig mer utsatt. Byene Schtschigray og Tim som er viktige vei- og jernbaneknutepunkter mellom Voronesj og Kursk er inntatt av sovjet-troppene som fortsetter å treng frem vestover. De fiendtlige avdelinger som var omringet vest for Voronesj er nå fullstendig tilintetgjort av russerne. Også i sydøst for Karkov fortsetter fremgangen. Onsdag aften blev det viktige jernbaneknutepunktet Kupjansk erobret av den Røde Armé. I tiden 27/1 - 30/1 d.å. har fienden i Voronesj-området mistet 17.000 mann falne. Russerne har tatt 27.000 fanger.

Alt tyder på at Hitlers armeer på Østfronten nå trues av en ennå større katastrofe enn den ved Stalingrad. Man regner i den forbindelse med følgende viktige faktorer: 1. Russernes offensive slagkraft har ikke avtatt. 2. Det er ingen sammenhengende tysk front i syd. 3. Russernes store omgående bevegelser som nå pågår.

I Kaukasus er den kilen sovjet-troppene har skutt inn mellom de to tyske armeer ytterligere utvidet, og nye stillinger er gjenerobret. Ved det Asovske Hav har russiske avdelinger inntatt Minskaja (?). Ifølge tyske meldinger er russiske stridskrefter landsatt bak Novorossisk. Tendensen hos de tyske soldater går nå mer og mer i retning av overgivelse. Situasjonen minner om forholdene i 1918, da ca. 4.500 mann overga seg daglig. Det foreligger ingen nærmere enkeltheter om operasjonene til lands i Nord-Afrika. Derimot meldes om stadig aktivitet i luften. Utenfor Tunisia er Aksens skipsfart bombet, og det er igjen rettet vellykkede angrep mot Palermo på Sicilia. Ingen allierte fly gikk tapt under disse operasjoner. 25 fiendtlige jagere blev skutt ned da aksefly gikk til angrep mot de alliertes flyplass ved Gabez. 10 egne fly gikk tapt. Britiske fly har igjen rettet et kraftig angrep mot dokkene og havnen i Bizerta.

En patrulje fra 8. armé har oppnådd kontakt med og sluttet seg til de franske og amerikanske styrker som opererer i det sydlige Tunisia. Rommels styrker har nå trukket seg helt bak Mareth-linjen. Det meldes at ytterligere 16 akseskip er senket i Middelhavet.

Britiske fly med base i Storbritannia har gjenopptatt sine tokter mot Nord-Italias industrisentrer. Det meldes at det er rettet et kraftig og konsentrert angrep mot Torino, hvor store deler av den italienske automobilindustri er samlet. Byens luftvern var som vanlig temmelig ineffektivt. Spazia, marinestasjonen i Genua, blev likeledes bombet. Under gunstige værforhold er det også rettet vellykkede angrep mot ubåtbasen i Lorrient. Britiske fly på rekognoseringsstokter over Vest-Tyskland angrep mål i Ruhr-området. 3 fly savnes etter disse operasjoner. Også amerikanske fly er i stadig aktivitet. I dagslys igår blev mål i Vest-Tyskland bombet. I løpet av 20 minutter angrep Mustangfly 11 lokomotiver på nederlandsk område.

De norske prester Agnar Sandvik, Bredo Lund og Hans Finstad, samt formannen i Misjonsforbundet Kristian Svendsen, er arrestert i forbindelse med Den midlertidige kirkeledelses siste proklamasjon.

(forts.)

Dr. phil. Freihow som er pastor i Telemark, er av Statspolitiet forvist til Senja. Han har dessuten fått taleforbud. Freihow var den første prest som sa opp sin stilling som protest mot Quislings utnevning 25. september 1940.

Det hersker fremdeles stor uklarhet i forbindelse med Arbeidstjenestens "ekspedisjonskorps" til Enare i Finland. Ifølge Helsinki-avisen "Hufvudstadsbladet" har man der borte intet som helst kjennskap til affæren. Samme avis meddeler for øvrig av professor Hallesby's og pastor Wisløffs formuer er beslaglagt som følge av opplesingen av det siste hyrdebrev i kirkene forleden søndag.

De som ennå tviler på riktigheten av meddelelser om at Burmeister & Wain i København blev skadet under de siste bombeangrep mot byen, bør lese børsspalten i "Politikken". Både Sukkerfabrikken og B. & W.'s aksjer er falt til minimum, og det er ingen kjøpere. Vår Danmarksforbindelse meddeler for øvrig at begge de nevnte anlegg er betydelig skadet. Samme kilde gjør oss dessuten oppmerksom på at Sukkerfabrikken er en stor produsent av glyserin (glyserin er som bekjent et av de viktigste råstoffer til fremstilling av sprengstoffer): At produksjonen kommer tyskerne til gode skulle det være unødvendig å antyde.

Ukens protrett: Egil Sæther, den nye direktør for Statens gassgenerator nevnd.

Herr Sæther startet for noen år siden et aksjeselskap som etter kort tid gikk konkurs. Bostyrets innberetning blev enstemmig besluttet oversendt påtalemyndighetene som reiste tiltale. Sæther blev frifunnet i første instans, og saken blev ikke tatt opp igjen for Lagmannsretten til tross for politiets tilråding herom. Han blev deretter betrodd en ledende stilling innen det kommunale forsyningsapparat. Etter kort tids forløp blev han imidlertid meddelt avskjed, men denne sak blev såvidt vites ikke behandlet av politiet av hensyn til etatens prestisje. Hva det videre er skjedd er det vel derfor knapt noen som vet.

Vi gjengir utdrag av en artikkel tatt fra "Det frie Norge", datert London, desember 1942 om de norske jageres krigsinnsats:

".....For å gi et nærmere bilde av en jagers tjeneste, kan det opplyses at en norsk jager i løpet av 8 ½ måned eskorterte fartøyer på tilsammen 6 millioner brutto tonn. Herunder seilte den ca. 23.000 nautiske mil og hadde ca. 150 døgn i sjøen. Disse konvoier var utsatt for 12 flyangrep, hvorunder jageren antagelig skjøt ned ett fly. I løpet av denne tid gikk bare seks av handelsskipene tapt som følge av flyangrep og miner. Ved siden av denne tjeneste hadde jageren 20 netters "anti-aircraft" patrulje mot fly ved konvoi-samleplasser. Videre blev 17 mann tatt opp og reddet fra sunkede fartøyer og fly. 3 skadede fartøyer blev tatt på slop, og 6 drivende miner blev senket. Utenom dette var jageren med på E-båt-patrulje og E-båttjakter.

En annen side av jagerens tjeneste er de operative og spesielle oppdrag de får å utføre. For en tid siden kunne en i engelske dagsaviser lese at lettere kyststyrker hadde senket et viktig fiendtlig forsyningskip og et par R-båter på Franskekysten. Her var norske jagere med og hadde sin andel i fiendens ødeleggelse. Også på Norskekysten har våre jagere vært i aktivitet. Vi husker alle "Mansfield"s tokt til Øksfjord og når man nå har hørt at norske marinefartøyer har vært med på operasjonene i Nord-Afrika, kan man vel gå ut fra at det er de norske jagerne som igjen er med og viser de norske farger i et nytt operasjonsfelt.

(forts.)

TIL ALLE OSS ETTERLATTE.

Av Odd Berset.

De fire siste netter
har jeg - mot vane - drømt.
For fire dager siden
- nøyaktige - blev han dømt.

Inatt jeg så ham for meg,
- den fjerde natt på rad -
han satt der bøyet over
et tett beskrevet blad.

På ny den samme drømmen:
Han satt der taus og skrev
til oss, de etterlatte,
en dødsdømts siste brev:

Jo, kjære venner, krigen
er full av råttenkap.
Men vi har sett den gi oss
litt mer enn svik og tap.

I striden har vi vunnet
en seier, full og hel:
I kampen blev den funnet,
vår tapte folkesjel.

Kjemp krigen uten våpen!
Still mot en strøm av blod
en hel nasjons resurser
av indre kraft og tro!

Vi fulgte denne linjen,
vi fant oss selv igjen.
Vår ære har vi. Ingen
har klart å rane den.

Og rop det ut til alle!
Hvad enn som vil bli sagt,
vår kamp er verd de ofre
som vi har bragt og bragt.

Og vit: Mitt sinn er rolig,
min hånd som skriver, stø.
Nå ser jeg Norges Demring.
Da kan jeg saktens dø.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre
som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det
videre.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKTEDE.

London melder:

6/2-43: I Italia er det foretatt opsiktsvekkende og drastiske endringer i regjeringens sammensetning. Man merker sig først og fremst at Mussolini har gitt sin utenriksminister og svigersønn grev Ciano, avskjed. Riktig- nok er han som kompensasjon utnevnt til medlem av det Fascistiske Storråd for tre år, men dette er en stilling uten noen somhelst politisk betydning. Mussolini har selv overtatt Utenriksministeriet, og innehar nu et flertall av ministerpostene i den italienske regjering. I tillegg hertil har il Duce også gitt sin politiske medarbeider gjennom mange år, Grandi, avskjed. Det mest interessante i forbindelse med disse endringer er først og fremst det forhold at de avskjedigede politikere er menn som har intim kontakt med Berlin. Grev Ciano er en nær venn av den tyske utenriksminister v. Ribbentrop, og Grandi er kjent for å være sterkt britiskfiendtlig innstillet.

I forbindelse med det siste flyangrep mot Torino uttaler de britiske flyvere som deltok, at det er det kraftigste angrep som hittil er rettet mot byen. Store brander blev observert.

Statsminister Churchill har på tilbakereisen fra Kairo til London besøkt Tripolis. Han inspiserte her enheter av 8. britiske armé. Under en stor militærparade deltok representanter for alle våpenarter.

Om operasjonene tillands i Nord-Afrika melder dagens kommuniké fra Kairo at disse fortsatt stort sett arter sig som patruljevirkosomhet. Ved Pant du Fahs i Tunisia har fiendtlige avdelinger fortatt lokale fremstøt, og har erobret en høide. Luftvirkosomheten har tiltatt endel over kampområdet. Det kommer stadig nye meldinger om aksekip som er blitt senket i Middelhavet. Det siste kommuniké forteller at 4 fiendtlige transportskip til er senit tilbunds.

Fra Russland fortsetter nye seiersmeldinger å strømme inn. Det siste russiske kommuniké forteller om stillingen på Donetz-fronten at sovjet-troppene er gått over elvens øvre løp. Herunder er byene Isjum og Jama (?) erobret. Disse er begge viktige vei- og jernbaneknutepunkter. Den Røde Armés offensiv har ikke avtatt i styrke, og fremrykkingen fortsetter syd- og vestover.

Rostov trues nu mere og mere av sovjet-troppene. Syd for byen er en rekke nye beboede steder gjenerobret. Det er sansynlig at fienden vil sette alt inn på å holde Rostov som ikke bare er den viktigste byen på Sydfronten, men også "nøkkelen" til Kaukasus. Dersom russerne greier å ta byen og å nå frem til det Asovske Hav på dette punkt, betyr det at fienden blir henvist til å benytte stredet ved Kertsch under sitt tilbaketog i Kaukasus. Det vil igjen si at tilbaketrekkingen vil måtte foregå under ild fra Svartehavsflåtens kanoner, og under et uhyre press fra det Røde Flyvåpen. Et tilbaketog under slike omstendigheter kan komme til å bli en katastrofe for fienden.

I Kaukasus er tyskerne stadig på tilbaketog. De har satt inn kraftige styrker til forsvar av det viktige jernbaneknutepunkt Krasnodar, men det meldes at russiske tanks allerede har brutt gjennom forsvarslinjen på flere punkter. Fremgangen fortsetter stadig.

Fra Voronesj-området meldes at den Røde Armé også her har fortsatt suksess. Den fiendtlige "pinnsvinstilling" Stariostol (?) er tatt av sovjet-troppene ved stormangrep. Russerne setter nå alt inn på å gjenerobre størst mulige områder av det fruktbare Ukraina inner 15. mars når våronna begynner. Det dreier seg om Russlands rikeste korndistrikt, og det er
(forts.)

selvfølgelig av betydning for landets matvareforsyninger og kunne utnytte mest mulig av dette området.

Fra det Fjerne Østen meldes om fremgang for de amerikanske tropper. Det er foretatt et overraskende og meget vellykket angrep mot japanernes baser på Salomonøyene.

De svenske Statsbaner har nektet å låne flere lokomotiver til N.S.B.

7/2-1943:

På Østfronten er det i øyeblikket spesielt stillingen ved Rostov som interesserer. I dette området har sovjet-troppene i henhold til de siste meldinger hatt ny fremgang. Et særkommuniké fra Moskva forteller at russerne etter harde gatekamper har inntatt Batajsk som ligger bare 10 km. syd for Rostov. De fremste avdelinger av den Røde Armé nærmer seg byens forsteder. Fremrykkingen i Rostov-området foregår nå i to hovedretninger. En russisk kolonne rykker mot det Asovske Hav langs Don, og en annen trenger frem direkte mot byen. Lenger syd, i Kaukasus, er russiske tropper nådd frem til det Asovske Hav. Her har de erobret Jejsk som er en av tyskernes viktigste utskipningshavner. Dette betyr at de fiendtlige armeer i Vest-Kaukasus, rundt Krasnodar og Novorossisk, er avskåret fra de øvrige styrker som står ved Rostov.

I Ukraina fortsetter også fremgangen. Sovjet-troppene søker her å omgå Donetz-bassenget og har som det blev meldt igår, overskredet elvens øvre løp. I dette området er ytterligere tre byer gjenerobret, nemlig Bala-klaia, Lissitschansk og Barjenkovo som ligger 70 km. syd for Donetz. Den stadige russiske fremgang bringer fiendens forbindelseslinjer i større og større fare. Det er nå bare to hovedlinjer igjen mellom Rostov og distriktene i Vest-Russland. Lenger nord, i Voronesj-området, fortsetter den russiske fremgang vestover i retning av Kursk. Øst for denne byen er flere nye bebodde strøk gjenerobret.

Statsminister Churchill kom igår formiddag tilbake til London fra sin 1-måneders reise, hvorunder han som bekjent har konferert med president Roosevelt under møtet i Casablanca, og har hatt konferanse med tyrkiske statsmenn i Adana.

Det foreligger intet spesielt nytt om operasjonene til lands i Nord-Afrika. Agens Kairo-kommuniké forteller at operasjonene fremdeles i det vesentlige innskrenker seg til patruljevirkosmhet. Allierte fly er imidlertid stadig i aksjon. Det er rettet et nytt vellykket angrep mot Palermo på Sicilia. I Syd-Italia har britiske jagerfly med hell angrepet jernbanemål. Ett fly savnes etter disse toktet.

I Tunisia har franske tropper kontakt med allierte tanks- og andre panseravdelinger, og er i kamp med fienden om Aksens stillinger sydvest for Pont-du-Fahs. I Middelhavet lider Aksens skipsfart stadige tap. Det meldes at 6 forsyningsskip til er blitt senket. Dette betyr at ialt 21 fiendtlige fartøyer er sendt til bunns i dette område i løpet av siste døgn.

Britiske fly som opererer fra baser i Stor-Britannia er også i uavbrutt aktivitet. Det meldes at større områder i fiendtlige farvann er blitt minelagt inatt. Britiske fly på speidertokter over tysk område har rettet vellykkede angrep mot mål i Rhinland. Fiendens kommunikasjoner har fått nye slag idet jernbanemål i Nord-Frankrike, Belgia og Nederland er effektivt bombet.

Norske sjøfolk som farer på Nord-Norge forteller at det stadig kommer tyske soldater som fanger til havnens der. Det samme gjelder tyske havner. I Hamarfest er sinnssykeasylet rekvirert av okkupasjonsmyndig-

(forts.)

hetene. Det skal benyttes til tyske soldater som er blitt sinnssyke av livet ved fronten.

9. og 10. britiske armé som har vært stasjonert henholdsvis i Syria, og i Iran og Irak er nå frigjort og er klar til å settes inn i offensive operasjoner i Syd-Europa. De britiske tropper er forsterket med 60.000 av den polske armé.

Et nytt og tydelig tegn på vendepunktet i krigen er Aksens forserte anstrengelser med å bygge ut forsvarsverkene på Middelhavsøyene. På den annen side forsterker og utbygger de allierte de punkter som vil bli benyttet som baser under en eventuell invasjon i Syd-Europa.

8/2-1943:

Meldinger fra Østfronten viser at den russiske offensiv fortsetter med uforminsket styrke. I Rostov-området kommer sovjet-troppene stadig nærmere byen, og kampene foregår nå i forstedene. De russiske styrker har ryddet Dons breidd syd for Rostov for fiender og har inntatt Asow. For de tyske tropper som står lenger syd ved det Asovske Hav blir stillingen mer og mer alvorlig. Nordvest for Rostov fortsetter også fremgangen. Sovjet-troppene har her erobret byen Kramatorsk som ligger på jernbanen fra Rostov over Stalino til Karkov.

Også i Ukraina fortsetter russernes fremstøt med uforminsket kraft og hastighet. Vest for Kupjansk er et nytt bebodd strøk gjenerobret. Den russiske fremgang bringer byen Karkov i større og større fare. Lenger nord har sovjet-troppene brutt jernbanen fra Kursk til Karkov, idet de har gjenerobret Gotitjekovsk (?). Mellom Kursk og Arjol har russerne skutt en dyp kile inn i fiendens linjer. Under det russiske press ifjor vinter lyktes det hele tiden fienden å holde disse stillinger ubrutte. De siste meldinger fra Middelhavsområdet forteller om nye harde luftangrep mot mål i Italia. Allierte fly har rettet et kraftig og vellykket dagslysangrep mot Neapel. Blandt de mål som blev truffet, var tre fiendtlige skip som befant seg i byens havn. I selve by-området oppstod det store branner. En stor styrke flyvende festninger har med hell rettet dagangrep mot byen Cagliari på Sardinia. Det var flyplasser som var de alliertes mål, og angrepet betegnes som meget vellykket. Under luftkamper blev 5 fiendtlige fly skutt ned, og en rekke andre blev ødelagt på bakken. Andre allierte fly rettet inatt et nytt angrep mot Sardinia. Jernbanemål på Sicilia blev likeledes vellykket bombet. Stedet ved Sicilia kan nå angripes fra tre forskjellige baser, nemlig Malta, Tripolis og Algier. Om operasjonene til lands i Nord-Afrika meldes at avdelinger av 8. armé har kontakt med Rommels baktropper i grenseområdet mellom Tripolitania og Tunisia. Vest for Ben Gardan blir Aksens transporter utsatt for stadige angrep fra allierte bombefly. Det rettes også kraftige angrep mot tyske blokkhus og andre befestninger i Tunisia og meget tyder på at en kraftig offensiv er nær forestående.

Om operasjonene i Vest-Europa meldes at den fiendtlige ubåtbase i Lorient har vært utsatt for sitt hittil kraftigste angrep av britiske fly. Ialt er Lorient angrepet mer enn 50 ganger og det er fastslått at minst 16 viktige mål i arsenalområdet er lagt fullstendig i ruiner. Heller ikke Ruhr-området har siste døgn vært fri for britiske luftangrep, og jernbaneanlegg i Frankrike er også vellykket bombet.

De allierte tropper i Stor-Britannia får stadig forsterkninger. Det meldes at en ny stor kontingent kanadiere er kommet vel frem til sitt bestemmelsessted. Et kommuniké utstedt i Lima melder at den peruvianske regjering i likhet med den brasilianske har sluttet seg til "The Atlantic Charter". Fra det Fjerne Østen kommer det melding om at britiske fly har rettet et kraftig angrep mot Rangoon. Det blev sluppet ned mer enn 30 tonn bomber over byen. Akyat er også bombet, og mot skip langs kysten er det likeledes rettet angrep.

(forts.)

En nazists samvittighet våkner.

Som det muligens vil være bekjent er nazi-presten Hansteen innsatt som ny sogneprest i Uranienborg menighet, mot menighetens ønske. Han skulle forlengst holdt sin tiltredelsespreken, men den er blitt utsatt og utsatt. Sist søndag var det annonsert gudstjeneste ved res.kap. Tybring, og kirken var full. Ved gudstjenestens begynnelse kom imidlertid Hansteen til menighetens store overraskelse opp på prekestolen. Ennå større blev overraskelsen da han tok til orde og uttalte at han var enig med biskopene og Den midlertidige kirkeledelse i deres standpunkt, og at han derfor ikke ville motta embedet som sogneprest etter Lexow-Breck som er falt for aldersgrensen. Hansteen er svoger av avdøde "minister" Lunde.

VANTETID.

Till en norrman:

Hårda händer slår ditt
ansikte och ditt bröst.
Och i mörkret hotar
förrädarens röst.

Tigande får du bära
din väntan, och tiden går,
men ingen är oss så nära
som du i detta år.

Rösten som hotar ska tystna
kanske förr än du tror,
ljuset åter stiga,
väntande bror.

Och fjället ska bära din frihet,
fjorden spegla din fred
och landet vara ditt eget
åter i nya led.

Eyvind Johnson.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsikthet når De sender det videre.

Å TILGI UNDERTRYKNERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKTEDE.London melder:

9/2-1943:

Fra Russland strømmet seiersmeldingene inn i hastig rekkefølge. Det mest interessante i dagens kommuniké er meddelelsen om at den Røde Armé har gjenerobret Kursk som har vært på fiendens hender i mer enn 15 måneder. Kursk er et av de viktigste jernbanesentra i Voronesj-avsnittet og fienden har satt meget inn på å holde den. Under den russiske offensiven vinteren 1941/42 var byen en av hovedstillingene i tyskernes forsvarslinje og det lyktes den gang ikke sovjet-troppene å innta eller endog true Kursk. Etter sin siste store seier, rykker den Røde Armés avdelinger igjen vestover og har nå Kursk som utgangspunkt. Lenger syd i Gostichewo-avsnittet mellom Kursk og Karkov har russerne likeledes stadig fremgang. En rekke nye bebodde steder er erobret her, og sovjet-troppene fortsetter sin marsj mot vest og sydvest i retning av Belgorod som ligger nord for Karkov. Sydøst for Karkov har russerne tidligere sprengt en rekke kilier inn i fiendens stillinger. Disse er nå ytterligere utvidet og en rekke nye bebodde steder er gjenerobret. I Donetz-bassenget opererer to russiske armeer sammen, idet én rykker vestover i retning av Dnjepr, mens den andre trengersydover mot det Asovske Hav. I retning av Stalingrad er en rekke bebodde steder gjenerobret av sovjet-troppene. De nevnte armeer truer nå med å omringe de tyske tropper som står i syd med høyre flanke mot det Asovske Hav. Det dreier seg om 250.000 mann fiendtlige tropper som trues med omringning. De er trengt sammen på et relativt lite område og mulighetene for å unnsnippe vestover blir mindre for hver dag som går. Moralene hos de 250.000 mann er mindre god, og kamphumøret mangler, som følge av tyskernes alvorlige nederlag ved Stalingrad. Troppene i Donetz-området lider av såkalte "Stalingrad-sjokk". I Rostov-området opprettholder sovjet-troppene sitt press mot byen. Fienden har ved motangrep søkt å gjenvinne tapt terreng, men alle forsøk er avvist med blodige tap for tyskerne. I Kaukasus fortsetter russerne sin fremgang og de siste meldinger forteller at ytterligere 12 bebodde strøk er gjenerobret. Fremrykkingen fortsetter under hårde kamper. Alle Rommels tropper er nå drevet helt ut av Tripolitania. Dagens kommuniké fra Kairo forteller at operasjonene i Tunisia i øyeblikket innskrenker seg til patruljevirkosomhet. Derimot har de allierte fly opprettholdt sin aktivitet. I Tunisia er det rettet vellykkede angrep mot Aksens baser Sousse og Gabes. Andre fly har bombet mål på Sicilia. Det viktigste av dem var byen og havnen Messina. Under luftkamper er 18 fiendtlige jagere skutt ned. I Middelhavet er 4 mindre fiendtlige fartøyer senket. I Stillehavet har japanerne lidt en nytt tungt nederlag. På grunn av det kraftige amerikanske press er de japanske tropper blitt tvunget til å evakuere Guadalcanar i Salomonøy-gruppen. I henhold til fiendens egne meldinger har han tapt 16.700 mann falne og fått ødelagt 139 fly. En amerikansk ubåt som nettopp er vendt tilbake fra tokt, har utenfor New Guinea senket en hel japansk konvoi bestående av 4 transportskip og 1 destroyer. 5-6.000 mann japanske tropper gikk til bunns med konvoien. Amerikanske fly har uten å lide tap rettet et kraftig flyangrep mot Rangoon.

(forts.)

A TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

13/2-1943:

De siste meldinger fra Østfronten viser at russernes offensiv spesielt på de sydlige avsnitt, fortsetter med uforrinsket kraft. Vest for Stalino har sovjet-troppene gjenerobret Krasnodar. Dette betyr at russerne nå kontrollerer den viktigste jernbanen fienden har disponert under sitt tilbaketog i Donetz-bassenget. Lenger øst har det rastende hæper, hvorunder den Røde Armé har inntatt Woroschilowgrød på jernbanen fra Millerovo til Karkov og jernbanebyen Snakhty som ligger ca. 75 km. nord for Rostov. Russerne rykker fra syd stadig nærmere Karkov, og stillingen i byen blir alvorligere for fienden hver time som går.

En av de viktigste nyheter fra Kaukasus er meldingen om sovjet-troppenes erobring av Krasnodar. Panser- og infanteriavdelinger rykket etter harde kamper inn i byen. Det ble tatt en mengde fanger, og store kvanta våpen og annet krigsmateriell falt i russernes hender. Syd for Novorossisk er det landsatt nye avdelinger av den Røde Armé. Det foreligger ingen detaljerte meldinger om operasjonenes forløp, men det fremgår av de russiske rapporter at stillingen er tilfredsstillende.

Under falske foregivninger er det lyktes fienden å hverve endel soldater i de baltiske land. Disse har inidertid nå fått øynene opp for verdien av et tysk løfte, og begynner å gjøre vanskeligheter. Deverensstemmelsene betegnes i henhold til pålitelige meldinger som alvorlige.

Det siste britiske kommuniké fra Kairo melder at det har vært drevet omfattende patroljevirkosomhet på begge sider. I det nordlige Tunisia har fienden foretatt et kraftig fremstøt i litt større målestokk, men britene har avvist alle angrep. På grunn av dårlige værforhold har det vært minimal flyvirkosomhet det siste døgn.

Som det vil ha fremgått av tidligere meldinger var det et meget stort flytte som falt i britenes hender under fremrykkingen fra el Atacein til Tripolis. Man har nå fått oversikt over erobringen og det meldes at bl.a. 1.075 fly blev etterlatt av den flyktende fiende. Av disse var et større antall praktisk talt uskadt. Årsaken til at fienden måtte etterlate så verdifullt materiell var først og fremst mangel på brennstoff.

Fra London meldes at britiske jagerfly fra baser i Storbritannia har rettet kraftige og virkningsfulle dagangrep mot transportmidler og andre mål i Tyskland, Holland, Belgia og Nord-Frankrike.

Om stillingen på New Guinea melder et kommuniké fra MacArthur's hovedkvarter at det allierte presset mot de japanske linjer opprettholdes. Fienden trekker seg lenger og lenger tilbake syd for Samaranda.

Det innløper stadig meldinger om at stillingen for U.S. blir dårligere og dårligere. Vi har senest mottatt rapporter fra Troms og Finnmark hvor den er slettere enn noe sinne. De respektive fylkesførere har annodet ledelsen om at det må tas kraftige forholdsregler mot de stadig økende utmeldelser av partiet. Bare i perioden januar/februar har man behandlet 800 utmeldelser i nevnte distrikter. Hertil kommer at stemningen blandt folk forøvrig er meget anti-nazistisk.

Terboven har sendt en ny innbydelse til "Bier-Atend" på Skaugum. Denne gangen er det sosiale spørsmål som skal behandles under den selskapelige sammenkomst. Vi kjenner den!

(forts.)

10/2-1943:

De siste meldinger fra Østfronten viser at russernes stadige marsj mot vest fortsetter uten opphold. I henhold til dagens russiske kommuniké har sovjet-troppene inntatt det viktige jernbaneknutepunkt Belgorod som ligger nord for Karkov. Byen var i likhet med Kursk et av fiendens viktigste støttepunkter under sovjet-troppenes vinteroffensiv 1941/42. Det er det annet av fiendens hovedstøttepunkter som er inntatt av russerne i løpet av 48 timer. Til tross for byens strategisk gunstige beliggenhet og de gode muligheter for et effektivt forsvarende grada russerne ved et konsentrert angrep å bryte fiendens sterke forsvarslinje. Også en annen viktig by, Schebelinka som ligger 65 km. syd for Karkov, er gjenerobret av sovjet-troppene.

De tyske befestninger i og rundt Karkov danner nå et fremstøt i fiendens forsvarslinje, idet russerne trenger frem nord og syd for byen. Vest for Donetz-bassenget fortsetter den Røde Armé å trenge frem vestover, deres fremstøt betyr en alvorlig fare for de fiendtlige stillingene i dette området og lenger syd, hvor omringningsoperasjonene som blev ondtalt igår fortsetter planmessig.

Syd for Donetz-bassenget, i Rostov-området, har sovjet-troppene i en rekke sektorer hatt ny fremgang, og truselen mot byen øker stadig. Via militærførelsen at byen Satajsk var inntatt av den Røde Armé. Det foreligger nå opplysninger om at fiender her etterlot store mengder viktig krigsmateriell. Blandt annet falt to tog med 40 tanks og atskillig motoriserte køndner i russernes hender.

En melding fra kamprådet vest for Voronesj forteller at sovjet-troppene har erobret byen Pohnryg (?) som ligger på jernbanen mellom Karkov og Crel. Om stillingen i Tunisia melder dagens Kairo-kommuniké at operasjonene stadig innskrenker seg til patroljevirkosomhet. Allierte fly har rettet et nytt vellykket angrep mot Palermo på Sicilia. Likeledes er Kairuan i Tunisia bombet.

Fra Stillhavs-området meldes at de japanske styrker på Bougainville nå er fullstendig utryddet. I henhold til amerikanske opplysninger har fienden tapt 30-50.000 mann falne. 1.000 fly er blitt ødelagt. Allierte fly har angrepet mål på Celebes. Jernbanemål i Burma er likeledes bombet. Det britiske Luftdepartements kommuniké forteller at allierte fly har rettet nye vellykkede angrep mot jernbanemål i Nord-Frankrike.

Ingeniør Svein Seterdal in memoriam.

Idag - torsdag - blir en norsk helt, Svein Seterdal, ingeniør ved Chr. Michélsens institutt i Bergen, ført til sitt siste hvilested. Ingeniør Seterdal som har ofret sitt liv i kampen for Norges frigjørelse, blev arrestert for en tid siden, og utsatt for den frykteligste tortur. For å hindre at Sikkerhetspolitiet skulle få presset fram en tilståelse, og han derved kanskje angri noen av sine landsmenn, valgte Seterdal å ofre sitt eget liv. Tirsdag i forrige uke kastet han seg ut fra et vindu og blev ved fallet drept på stedet. Hans kiste er siden ført til Oslo, hvor han som nevnt blir begravet idag.

La oss aldri glemme ham! Han ga sitt liv for oss, og han skal ikke ha gjort det forgjeves!

 Dette nummer er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre!

14/2-1943:

Fra Russland meldes at stillingen for fienden ved Karkov blir vanskeligere og vanskeligere. I løpet av de siste 24 timer er presset mot byen øst ytterligere. De russiske styrker som rykker frem mot Karkov danner en bue fra nordvest til rett syd for byen. Karkov er knutepunktet for 6 hovedjernbanelinjer. 4 av disse er imidlertid allerede under sovjet-troppenes kontroll. Under sin offensiv i dette området har russerne gjen-erobret ennå flere viktige byer. Blandt disse er Solotschay som ligger 20 km. nordvest for Karkov og Rogan som ligger 20 km. sydøst for byen. Dette betyr at Karkov nå kan tas under led av det russiske artilleri. Stadig flere jernbaner kommer også under den Røde Armés kontroll. 40 km. syd for byen er linjen fra Losovaja avskåret.

I Donetz-bassenget øker også fiendens vanskeligheter etter som tiden går. De tropper som befinner seg her, står som tidligere meldt i fare for å bli omringet. Denne fare øker som følge av sovjet-troppenes framstøt vestover fra Losovaja i retning av Dnjepropetrovsk. Russene har avskåret jernbanen fra Stalino til Dnjepropetrovsk hvorfor fienden nå bare disponerer én jernbane under sitt tilbaketog, mens de russiske angrep fortsetter uten opphør. Man er ikke helt på det rene med hvor store avdelinger det er som står syd for Donetz-bassenget, men man vet at de bl.a. omfatter 1. og 4. panserarmé og 17. infanteriarmé. Hertil kommer en rekke divisjoner som er overflyttet fra avsnitt lenger vest. Det er sannsynlig at disse avdelinger vil forsøke å trekke seg tilbake langs Dnjepr. Det meldes at den britiske luftoffensiv mot fiendens stillinger i Vest-Europa fortsetter uten opphør. Det er igjen den viktige ubåtbase Lorient som er blitt bombet. Britiske fly har rettet to kraftige og konsentrerte angrep mot fiendens stillinger og anlegg her. Andre britiske fly angrep samtidig mål i Vest-Tyskland. Etter disse toktter savnes 5 allierte fly. Heller ikke Nederland har vært fri for britiske luftangrep idet stålverk er bombet, samtidig som det er rettet angrep mot dokkene i Boulogne. Endel tyske fly fløy inn over sydvest-England uten at det lyktes dem å anrette nevneverdig skade.

Dagens kommuniké fra Kairo betegner luftvirksomheten i Middelhavsområdet som livlig. Amerikanske fly som deltar i operasjonene har rettet et kraftig angrep mot Neapel og andre mål i Italia. Den anrettede skade er betydelig. Allierte jagerfly har vært over Sicilia, og har igjen rettet vellykkede angrep mot militære mål på øya. I Tunisia er dokkene i Bizerta blitt bombet. Under disse operasjoner kom det til kamp med Aksens jagere, hvorav 5 blev smutt ned. 3 allierte fly vendte ikke tilbake.

Til lands i Tunisia har 8. britiske armé kontakt med fienden. Rormels styrker trekker seg nå tilbake mot Ben Gardana. Tyskerne har de største vanskeligheter på Balkan. I Jugoslavia, spesielt i Bosnia og Kroatia raser det regulære kamper mellom jugoslaviske guerilla-avdelinger og besetlestroppene. Fienden har måttet sette igang en kraftig offensiv for å forsøke å knuse motstanden før en eventuell allierte invasjon kommer. Italienerne har måttet ta de samme forholdsregler overfor patriotiske avdelinger i Albania. Hovedjernbanen i Jugoslavia og Hellas er blitt brutt av sabotasjeavdelinger.

"Quisling-royjeringens" forfølgelse av geistligheten fortsetter. Det meldes at sogneprest Bjarne Hammerstrøm fra Oslo er forvist til Finnmark.

(forts.)

15/3-1943:

I løpet av det siste døgn har britiske fly med baser i Storbritannia rettet en rekke kraftige angrep mot Tyskland og tysk-okkupert område i Vest-Europa, samt mot mål i Italia. I Tyskland var det atter en gang Köln som blev kraftig bombet. Mot Milano blev det også rettet et vellykket angrep, samtidig med at den italienske marinestasjon Spezia blev kraftig bombet. Under angrepet mot Köln var enkelte tyske jagere på vingene, men den motstand de kunne yde var uten betydning, og hindret ikke britene i å gjennomføre sine operasjoner. Motstanden fra byens luftvern var også svak, og det samme var tilfelle under angrepet mot Italia. 11 bombefly savnes etter disse nattangrep. Mot jernbanelinjer i Tors i Frankrike er det rettet vellykkede dagangrep, likesom jernbanetrafikken fra Bretagne til Holland er kraftig angrepet. Angrepet mot Lorient natt til søndag er et av de kraftigste som er rettet mot denne viktige ubåtbase. Det blev sluppet ned mer enn 1000 tonn bomber. Til sammenligning kan nevnes at tyskerne selv under de kraftigste angrep mot London høsten 1940 ikke noen gang slapp ned mer enn 450 tonn bomber over byen.

Seiersmeldingene fra Vestfronten strømmer inn uten stans. Dagens viktigste meddelelse er utvilsomt den at russerne har gjen-erobret byen Rostov, den viktigste byen i syd og "porten" til Kaukasus. Konsekvensen herav er at de fiendtlige armeer som ennå befinner seg i Kaukasus er avskåret. Under sitt tilbaketog er de henvist til å benytte sjøtransport over strødet ved Kertsch, hvilket som tidligere meddelt vil være forbundet med de største vanskeligheter og farer. Etter å ha mistet Rostov er fienden nå på hastig tilbaketog langs det Asovske Hav i retning av den viktige industriby Taganrog. Rostov er den største og viktigste by russerne hittil har gjen-erobret, og seieren er av uhyre stor betydning såvel militært som moralsk. Også Voroschilovgrad som vi tidligere har meldt at russerne har gjen-erobret er av meget stor betydning. Her befinner bl.a. verdens største kamsottfabrikker seg.

Etter erobringen av disse to viktige byer fortsetter den russiske fremgang vestover i Donetz-bassengets fulle bredde. Fienden disponerer ikke mer enn én jernbane under sitt tilbaketog og dette betegnes som helt utilstrekkelig. Tyskerne er i den stilling at de har valget mellom å overgi seg eller å bli tilintetgjort. En mengde tyske avdelinger er allerede omringet. Karkov er den viktigste byen fienden nå har igjen på Sydfronten, og den er truet fra tre kanter. De russiske styrker som rykker frem fra syd har hatt ytterligere fremgang siden igår. Lenger nord er også fienden på tilbaketog idet sovjet-troppene er trengt videre frem vest og syd for Kursk.

De fiendtlige tropper på Taman-halvøya i Kaukasus forsøker nå å trekke seg tilbake over strødet ved Kertsch. Dette er som ovenfor nevnt forbundet med store vanskeligheter.

Dagens kommuniké fra Kairo melder om operasjoner til lands i større målestokk. I Faid-området i Tunisia har fienden åpnet en kraftig offensiv. Voldsomme kamper pågår. Lenger syd i Tunisia går britiske styrker til angrep og har hatt ny fremgang vestover i kystdistriktet.

Det meldes fra Grekenland at man også her er gått til konfiskering av sivilbefolkningens radioapparater. Det meldes likeledes at Saloniki skal evakueres.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Å TILGI UNDERTRYKTERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

16/2-1943:

Meldingene fra Østfronten viser at den russiske kjempeoffensiv i sydavsnettet ikke et øyeblikk slapper av. Rapportene fra Donetz-området forteller at fienden er på alminnelig tilbaketog over hele fronten. De fremrykkende russiske tropper tar et kolossalt bytte. Av mengden av krigsmateriell fienden etterlater fremgår det at tyskerne i dette avsnitt har hatt kraftige og velutrustede styrker konsentrert. Sovjet-troppene har under sin aldri hvilende marsj vestover gjeninn tatt 20 bebodde steder til. I området vest for Likhaja har fienden måtte oppgi en flerhet av landsbyer. Fra avsnittet ved Woroschilovgrad meldes at den Røde armé har gjenerobret byene Uspenskaja og Krasnodon. I tillegg hertil har de inntatt to viktige jernbanestasjoner. Også i dette avsnitt er det tatt et stort bytte. 18 lokomotiver og 1500 jernbanevogner, samt mer enn 1000 motorkjøretøyer er falt i russernes hender.

Fienden gjør fortvilede forsøk på å stanse den russiske fremrykkingen. Således har tyskerne igangsatt kraftige motangrep såvel i Krasnoarmeiansk-området som nord- og sydøst for Karkov. Alle disse angrep er imidlertid avvist med store tap for fienden, og russernes fremrykking fortsetter uten stans.

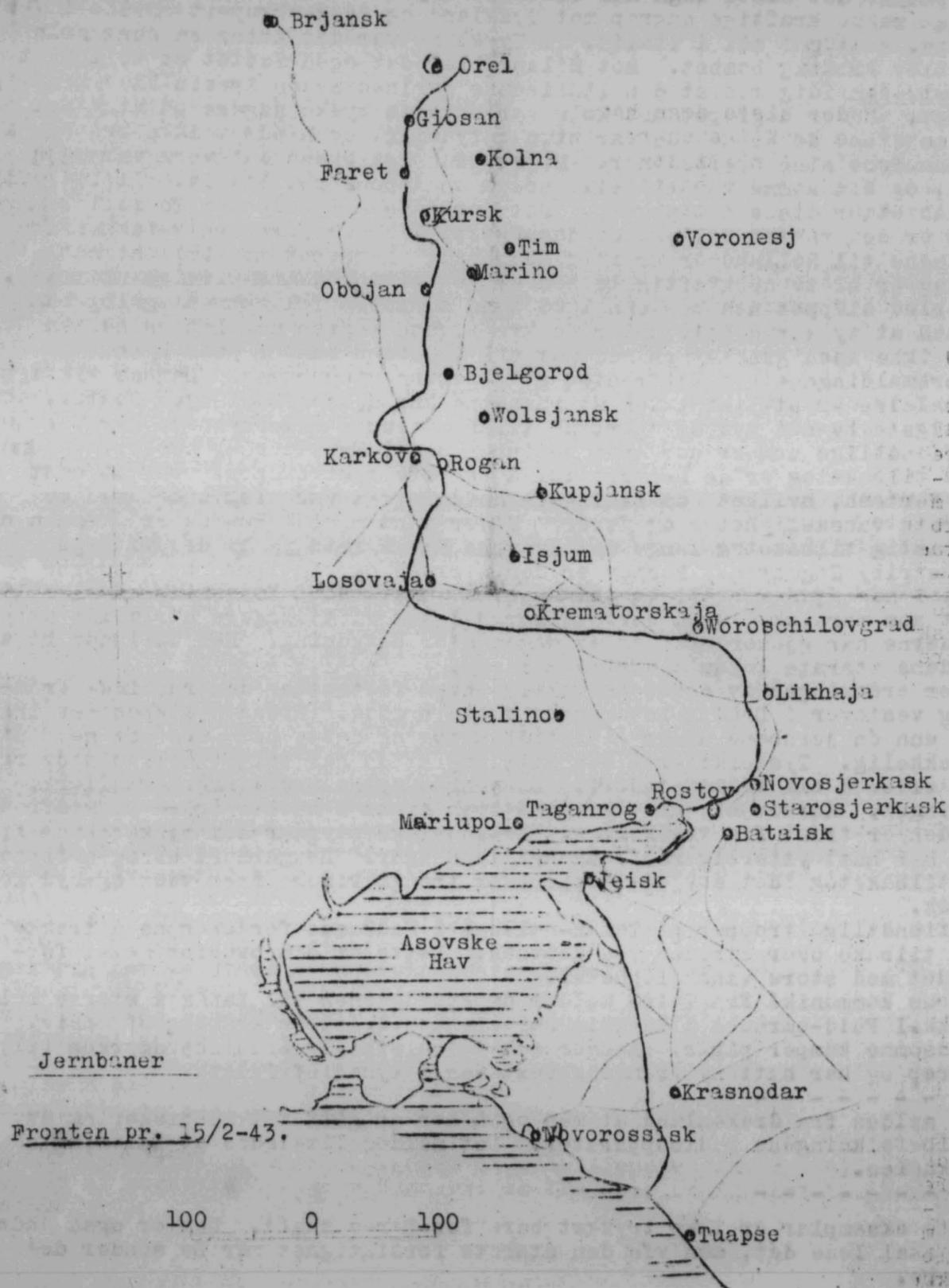
I området vest for Kursk har russiske guerilla-tropper angrepet en fiendtlig flyplass bak tyskernes linjer. Et flertall fly blev ødelagt på bakken. Allierte jagerformasjoner har vart på vellykkede tokter og har angrepet mål såvel i Vest-Frankrike og Belgia som i Tyskland. Over fransk område blev 10 fiendtlige jagere skutt ned. Av disse blev 7 ødelagt av en norsk jagerving som deltok i operasjonene. Ingen norske fly gikk tapt. Dagens kommuniqué fra Kairo melder at 8. armé har hatt ny fremgang i det sydlige Tunisia. Britene har bl.a. inntatt Ben Gardane. I det midtre Tunisia har fienden igangsatt en offensiv og har erobret det viktige punkt Gafsa. Heftige panser- og infanterikamper pågår.

Mot mål i Italia har allierte fly rettet en rekke angrep. Jagerfly har angrepet jernbaneanlegg i Syd-Italia og på Sicilia med gunstig resultat. Amerikanske fly bombet igår havnen i Neapel. Det blev oppnådd treffere såvel i selve havneområdet som på skip på redan. Under operasjonene blev 4 italienske jagere skutt ned. I Tunisia er flyplassen ved Kairuan bombet. Det er på ny rettet angrep mot dokke-anleggene i Bizertas havn, samtidig som Palermo på Sicilia ennå engang er blitt bombet. Det meldes at krigsrisikopremien for den vestlige halvkule og for Vest-Atlanteren er blitt nedsatt. Dette er et sikkert tegn på at ubåtfaren er avtagende.

Laval har etter tysk ordre igangsatt utskrivning til tvangsarbeide i Frankrike. (I den forbindelse kan vi melde at lignende tiltak er på trappene også i vårt land. Det vil muligens komme kunngjøring herom allerede førstkommande mandag, 22. februar.)

Judas Lie's privatsjåfør og en annen NS-konstabel forsvant forleden med ministerbilen til Judas, A 94. Det blev straks igangsatt etterforskning, og vognen er nå gjenfunnet på Svevskeregrensen, riktignok uten mannskap. Det er jo ikke så vanskelig å skjønne hvor karene har tatt veien.

(forts.)

17/2-1943:

Den viktigste meddelelse i det siste russiske kommuniké er rapporten om at sovjet-troppene har gjenerobret Karkov. Kommunikéet sier at etter inn- tagelsen av Karkov fortsetter forfølgelsen av de flyktende tyske tropper i vestlig retning. Vest for byen raser et veldig tankslag som i henhold til de siste meldinger viser de russiske våpens overlegenhet. Ved inn- tagelsen av Karkov fant russerne en ordre fra den tyske overkommande til byens kommandant, hvor det blev forlangt at alt skulle settes inn på å holde byen. Under kampene i Karkov-området er en hel SS-divisjon blitt fullstendig utslettet. Fienden ventet at angrepet mot Karkov ville komme fra øst, mens russerne overraskende rettet et tusende slag mot byens for- svar fra nord. Tyskerne kjempet en desperat kamp, til sist med spader og bajonetter, men russernes fremstøt var uimotstaelig og forsvaret blev til slutt tilintetgjort.

Det russiske fremstøt har ført til at den viktige byen Orel, lenger nord, nå er kommet direkte i faresonen, idet byen trues av den Røde Armés høyre flanke. Den fiendtlige forsvarslinje mellom Kursk og Orel er blitt gjenne brutt, og under fremstøtet har russerne gjenerobret ennå flere byer her. Sydvest for Woroschilovgrad fortsetter også den russiske fremgang uten stans. Fienden trenges stadig lenger tilbake og en rekke bebodde strøk er gjenerobret også i dette avsnitt. Fra Krasnoarmeianskaja rykker sovjet troppene sydover i retning av det Asovske Hav. Den viktige industribyen Taganrog er nå truet av russerne.

I Kaukasus er nye russiske styrker landsatt i området ved Novorossisk og den siste fiendtlige retrett-linjen, over streket ved Kertsch, er blitt avskåret. De tysk-rumenske styrker som står på Taman-halvøya går sin sikre undergang imøte.

Tyskerne erobret Karkov i oktober 1941. Ved den anledning uttalte den tyske utenriksminister v. Ribbentrop at nå var Europa sikret for alltid. Hans oppfatning av situasjonen i øyeblikket blir neppe offentliggjort. Dagens Kairo-kommuniké forteller at 8. britiske armé forbereder sin fremrykking i Syd-Tunisia. Britene rykker frem i retning av Medinine som ligger 100 km. fra grensen til Tripolitania og er en av Mareth-linjens forpoststillinger. Lenger nord i Tunisia har fienden angrepet i Kaid- passet, men hans avdelinger er kastet tilbake. Ved Gafsa har det fort- satt raser heftige kamper deltar amerikanske panserstykker med hell i operasjonene, og har kastet fienden 15 km. tilbake.

Den intense allierte luftvirksomhet fortsetter. Britiske jagerfly har på ny rettet virkningsfulle angrep mot jernbanemål i Syd-Italia og på Sicilia. I Middelhavet opererer nå også amerikanske ubåter. Disse har senket 6 av Aksens transportskip og har skadet to andre alvorlig.

Den britiske luftoffensiv mot Vest-Europa fortsetter. Atter engang er den viktige ubåtstasjonen Lorient angrepet med godt resultat. Saint-Nazaire er bombet av amerikanske fly. Enkelte tyske fly ilsy inn over England inatt. 4 av disse blev skutt ned.

Alle menn mellom 16 og 65 år og kvinner mellom 17 og 45 som ikke har abso- lutt livsviktig arbeide er i Alsass utskrevet til forsvarsarbeide i Tyskland. Hollandske studenter som vites å være motstandere av den nye tid trues med samme skjebne.

Lord Major of London har holdt en lunch for Kong Håkon og Den norske regjering. H. M. Kongen talte for sin engelske vert.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

18/2-1943:

Den russiske offensiv fortsetter uten opphør vest for Karkov. Sovjet- troppene står allerede 50-80 km. vestenfor byen. Fienden har satt igang kraftige motangrep med tanks, infanteri og fly, men han greier ikke å stanse den Røde Armés fremgang. Fremstøtet rettes nå mot Poltava som ligger sydvest for Karkov. Nordvest for byen kjempes det 30 km. harde, og byene Bogoduchov og Graivoron er erobret her. Under inntagelsen falt 14 godstog og 150 lokomotiver i russernes hender. Fienden har nå innrom- met tapet av Karkov, tre dager etter at russerne erobret byen. Under sitt tilbaketog fikk tyskerne ikke tid til å ødelegge den. Nordvest for Kursk er flere tett bebodde strøk inntatt og derved er trusselen mot Orel øket ytterligere. Forbindelsen mellom styrkene i Orel-området og syarmeen kan nå bare skje veien om Brijansk. Syd og sydvest for Woroschilovgrad er flere bebodde strøk gjenerobret. I Kaukasus truss tyskerne siste fot- feste i Novorossisk stadig sterkere. De fiendtlige avdelinger som for- søker å slå seg igjennom til Kertsch blir ustanselig angrepet og lider store tap. 8. armé nær i Tunisia inntatt Medinine, 50 km. nordvest for Ben Gardane. 40 km. lenger syd har det vært treninger med aksetroppene. I Midt-Tunisia har tyskerne inntatt tre byer som er evakuert av de ameri- kanske tropper. I Middelhavet har allierte fly angrepet Heraklion på Kreta, Sicilia og flyplasser på Sardinia. Natt til torsdag angrep britiske fly mål i Vest-Tyskland og jernbaner i Frankrike.

19/2-1943:

Britiske bombefly rettet inatt et kraftig og konsentrert angrep mot den tyske marinebase Wilhelmshafen. Værforholdene var gode. 4 fly såvnes. Transport- og jernbanemål i Frankrike og Belgia har også vært angrepet. Et tysk forsyningskip er benket utenfor den hollandske kyst. Den russiske armé fortsetter sin offensiv vestover. Flere kolonner rykker nå mot Orel som trues fra tre kanter, nord, øst og syd. Vest for Karkov har russerne styrket sine stillinger og nærmer seg Poltava, 250 km. sydvest for Kiev. I Donetz-passenget er byen Matwjal-Kurgan på jernbanen fra Stalino til Taganrog inntatt og derved er denne jernbaneforbindelse brutt. To russiske armeer rykker nå mot Stalino. Sovjet-troppene nærmer seg også Taganrog, 80 km. vest for Rostov. En tysk melding sier at de fiendtlige tropper har gått i stilling nord for Taganrog. Et fiendtlige regi- ment av Sikkerhetspolitiet som var satt inn i kampene, er tilintetgjort. Finske aviser gir uttrykk for sin økede engstelse i forbindelse med krigen utfall. Man sier bl.a. at en av den nye regjerings oppgaver blir å finne et heldig tidspunkt for Finland til å trekke seg ut av krigen. Kommunikéet fra Kairo melder at den siste av Rommels tre ubåter i Mareth-linjen, 45 km. syd for Medinine, er inntatt av 8. armé. Det har vært artilleri- dueller ved Medinine. I Midt-Tunisia er det lykket amerikanerne å stanse den tyske fremrykking, men de har hatt betydelige tap. Franske tropper lenger nord har vist tyske angrep tilbake. I Middelhavet er en fiendtlig lastebåt senket utenfor Sicilia. Mål i Syd-Italia er også angrepet. Mellom Sfax og Sousse er en transport med lastebiler bombet og revet opp. En tysk ubåt er senket i Nordsjøen.

20/2-1943:

Britiske bombefly angrep inatt på ny Wilhelmshafen. Det blev oppnådd tall- rike fulltreffere, bl.a. på ammunisjonslagre og opplagsskur. Hvor det før (forts.)

lå arsener er det nå store kratere. Også fabrikker og andre anlegg blev rammet. I Frankrike er det rettet angrep mot elektrisitetsverk som fikk en hard medfart. En rekke tyske fly blev skutt ned.- Russerne fortsetter sin fremrykking mot Orel og har også hatt ny fremgang i Donetz-bassenget og i Kaukasus. Den Røde Armé står nå bare tre mil fra Orel. Fienden forsøker å stanse fremrykkingen ved kraftige motangrep, men disse blir avvist. Lenger syd nærmer sovjet-troppene seg nå Dnjepropetrowsk. I løpet av de siste måneder er forsendelsen av krigsmateriell av alle slag til Russland øket med ca. 10 %, og ingen konvoi har lidt noe tap. Innen juli 1943 vil Sovjetsamveldet fra England og U.S.A. ha mottatt tanks til 43 panserdivisjoner og fly til 400 squadrons, ved siden av store mengder av annet krigsmateriell.- Kommuniket fra Kairo melder at 8. britiske armé har hatt ny fremgang i det sydlige Tunisia. Operasjonene innskrenker seg for øvrig vesentlig til kraftige artilleridueller. Øya Djerba som ligger utenfor kysten av Syd-Tunisia er blitt okkupert av de allierte. I Stillehavet har amerikanske fly senket et japansk fartøy. Det meldes at kraftige kamper raser i Syd-Kina.

21/2-1943:

Fra Russland meldes at den Røde Armé stadig trenger lenger vestover. Jernbaneknutepunktet Krasnograd som ligger midtveis mellom Karkov og Dnjepropetrowsk er gjenerobret av sovjet-troppene. 65 km. øst for Dnjepropetrowsk er Paulograd gjeninntatt av de russiske styrker. Fienden yter kraftig motstand og har igangsatt en rekke motangrep som imidlertid alle er avvist. Under forsøk på å stanse den russiske fremrykking i Krasnoarmeisk-området led tyskerne store tap. I området syd for Orel er byene Gotuja (?) og Tomarokna (?) gjenerobret. I området ved Kursk foregår den russiske fremrykking i forrykende snestorm. Russerne forbereder allerede våronna i de gjenerobrede distrikter som for en stor del er rikt jordbruksland. Traktorer og landbruksmaskiner blir sendt frem fra områdene lenger øst.- Tyskerne opprettholder sitt press i Tunisia og har hatt noen fremgang ved Kasserin ^{men} de andre steder er slått tilbake eller stanset. Montgomery's 8. armé står nå 20 km. fra Mareth-linjen. Allierte fly har rettet et vellykket angrep mot Neapel. Et stort og to mindre skip blev senket på havnen. Kjemiske fabrikker i Krotone er blitt bombet.-Det meldes fra Polen at tyskerne nå foretar massehenrettelser i de derværende konsentrasjonsleire.

22-2-1943:

Det meldes fra Østfronten at den Røde Armé nå rykker frem på bred front i retning av Dnjepr. I Donetz-bassengets midtre avsnitt er en rekke jernbanebyer gjenerobret. Byene Bokovo og Jacobo (?) som ligger øst for Taganrog er nå også på russiske hender. Faren for Taganrog øker stadig. De russiske tropper er i ferd med å drive inn en kile i fiendens stillinger ved Krasnoarmeisk. Sovjet-troppene står nå mindre enn 50 km. fra Dnjepropetrowsk. Det meldes at en russisk ubåt har senket to fiendtlige skip i nordlige farvann. I området mellom Kursk og Orel er russerne nå gått over veien mellom disse to byer. Fra Kaukasus meldes at presset mot de fiendtlige styrker på Taman-halvøya stadig blir kraftigere.- I anledning av den Røde Armés 25-årsdag har kong George i England skjenket byen Stalingrad et æressverd som uttrykk for sin beundring for sovjet-troppenes strålende innsats under kampene her.- Britiske bombe-fly har rettet vellykkede angrep mot ubåtverftene i Bremen.- 3 tyske angrep er slått tilbake i Midt-Tunisia. Palermo og øya Melos er kraftig bombet. Amerikanske ubåter har senket 4 akseskip i Middelhavet.- Tyrkiske aviser taler nå om det gode forhold som hersker mellom Tyrkia på den ene siden og Russland og Storbritannia på den annen.

(forts.)

3.

23/2-1943:

I anledning av 25-årsdagen for opprettelsen av den Røde Armé har Stalin utsendt en dagsbefaling til troppene. Han meddeler her bl.a. at siden tyskerne begynte sin invasjon i Russland har de mistet ialt 4 millioner mann. I løpet av de første måneder av den siste vinteroffensiv er 700.000 tyskere drept og 300.000 tatt til fange. I samme tidsrum har fienden mistet 4000 fly, 7000 tanks og 17.000 kanoner. Dagens russiske kommuniké melder om fremgang på hele Sydfronten. Syd for Kranatorsk i Donetz-bassenget har russerne under et overraskende angrep erobret en by hvor hele den tyske garnison blev tilintetgjort. I Donetz-bassengets midtre del yter fienden sterk motstand, men drives overalt tilbake. Nord for Rostov øker russernes trykk mot de tyske tropper som presses mot det Asovske Hav ved Taganrog. Nord og vest for Kursk fortsetter den russiske fremgang. Mellom Orel og Kursk er flere sterkt befestede tyske stillinger erobret. Vest for Karkov drives fienden fortsatt tilbake. Lenger syd snøres ringen om Novorossisk tetteve sammen. Øst for byen står russerne bare 40 km. borte. På Taman-halvøya blir det området fienden behersker stadig mindre.- Fra Nord-Afrika meldes at britiske og amerikanske tanks og infanteri har avvist kraftige fiendtlige angrep. Utenfor den tunisiske kyst er et fiendtlig forsyningskip senket. Det meldes fra Frankrike at tyske tropper er rykket inn i grenseområdet mellom Frankrike og Spania.

24/2-1943:

De siste meldinger fra Russland viser at den Røde Armés fremgang fortsetter på hele Sydfronten. I området mellom Orel og Kursk raser det heftige kamper. En rekke fiendtlige stillinger er blitt tilintetgjort og nye bebodde strøk er gjenerobret. 3 viktige byer, Suny, Sebedin og Achtyrka som ligger vest for Belgorod, og Malo Archangelsk mellom Kursk og Orel er også inntatt av sovjet-troppene. I slaget om Orel spiller Storbritannias og U.S.A.'s leveringer til Russland en stor rolle, idet mengder av britiske og amerikanske tanks er satt inn i kampene. Den Røde Armés fremrykking vestover fortsetter stadig og de russiske tropper befinner seg nå 130 km. vestenfor jernbanen fra Kursk til Zarkov. Lenger syd, i Donetz-bassenget, yter fienden nå kraftig motstand og har foretatt en rekke motangrep som imidlertid er avvist med blodige tap for tyskerne. Også i områdene sydvest for Veroschilovgrad og vest for Rostov trenger de russiske tropper frem uten stans. Her blev igår 35 fiendtlige fly ødelagt.

Fra Tunisia meldes at etter tre dagers harde kamper i området nord og vest for Kasserin er fienden nå på retrett i dette avsnitt. Under kampene tok de allierte et stort antall fanger. Fienden mistet også en mengde krigsmateriell. Det foreligger ingen nye meldinger om operasjonene i det sydlige Tunisia, men det antydes at patruljer fra 8. armé er i ferd med å innlede angrepet mot Romuels stillinger i Mareth-linjen. De allierte opprettholder sin luftoffensiv mot Aksens stillinger, anlegg og skipsfart. De siste meldinger forteller at britiske fly har rettet vellykkede angrep mot Bizerta. Likeledes er flyplassen ved Kairuan bombet med godt resultat. Utenfor den tunisiske kyst angrep og senket allierte fly 5 ferger lastet med motorkjøretøyer. I løpet av disse operasjoner blev 4 fiendtlige fly skutt ned. I Jugoslavia har tyskerne de største vanskeligheter å kjempe med. De nasjonale guerillatroppe har etablert en kraftig front, og fienden har igangsatt et regulært felttog for å forsøke å krekke motstanden. I henhold til de siste meldinger er det lyktes tyskerne å innta 2 byer (!). Som straff for patriotenes opprørsvirksomhet har fienden bombet og ødelagt en by i Vest-Bosnia. Også fra andre besatte land løper det inn

(forts.)

4.
meldinger som viser at besettelses-troppene har store vanskeligheter å overvinne. 20 grekere er henrettet, angivelig for samarbeide med fienden, og 11 personer har nettopp lidt den samme skjebne i Frankrike. Fra det Fjerne Østen meldes at det raser heftige kamper i Burma. Under et nytt angrep mot Raboul på New Britain er en japansk krysser som lå på havnen blitt senket.

En ung høyskolestudent i Trondheim ved navn Eriksen blev for en tid siden arrestert, og sendt til forhør i hotel Phznix, Gestapos hovedkvarter i byen. Da han etter forhøret blev ført gjennom en korridor, slo han ned vekten og kastet seg ut av vinduet fra fjerde etasje. Han blev drept på stedet. Familien har ikke fått utlevert hans lik.

Fra meget pålitelig hold erfarer vi at de ca. 1000 jøder som blev sendt fra Oslo med båt like før jul, angivelig til Polen, ikke lenger er blandt de levendes tall.

Hvoryiddt massakren blev foretatt før eller etter ankomst til polsk havn vites ikke, men dette er forsåvidt av underordnet betydning. Evilke rædsler de ulykkelige mennesker, spesielt kvinnene, har måttet gå igjennom før døden kom som en befrier kan ikke beskrives med ord. En ting er imidlertid sikkert: Denne og lignende grusomheter bekrefter ytterligere at nazismens totale utryddelse er en av betingelsene for at kommende slekter skal få leve et menneskeverdig liv i frihet og fred.

Mens vi har manglet smør i lengre tid, har tyskerne hatt 300.000 kilo lagret på Matthiessens Bananmodneri i Filipstad siden 15. mai ifjor. Dette smør begynner nå å bli bedervet. Tyskerne viser sitt vanlige "storsinn" ved allernådigst å frigi 50.000 kilo av dette mindre gode smør. Til gjengjeld legger de selv beslag på et like stort kvantum friskt smør fra fabrikkene som nå har begynt driften igjen etter fire ukers stans.

For en tid siden blev Norges Sjakkforbund ensrettet og den gamle ledelse fjernet, med den følge at alle organiserte sjakkspillere forsvant fra turneringer, mesterskap etc. Noe som særlig vakte avsky hos de norske spillere var de direkte forsøk fra tyskerne på å tiltvinge seg adgang til norske sjakk-kamper. De norske spillerne foretrakk da å utebli helt fra "kamp-plassen", i likhet med sine kolleger på idrettsplasser, fotballbaner o.s.v.

Men nå er ensrettingen fortsatt. I de siste dager er også Oslo Sjakk-krets blitt kommissarisert, og blitt velsignet med en ny formann som heter Johan Vold, og som på grunn av det innskrenkede arbeide i Norsk Fikskringkasting nå vil få tid til å ofre seg mer for sjakkarbeidet. Resultatet er at også all virksomhet i Oslo Sjakk-krets er opphørt.

Direktøren for Bredtvet politiske fengsel, en mann på 28 år ved navn Paae-Tvedt, har søkt og fått lønstilllegg fordi det er meget ansvarfullt å passe politiske fanger.

Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

Nr. 22

27/2

X - Y - Z

1943

3 årg.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

25/2-1943:

De britiske bombeflys kontinuerlige angrep mot krigsviktige mål i Tyskland fortsetter uten stans. Inatt blev ubåtbasen i Wilhelmshafen igjen angrepet. Dette er det 4. anfall mot tyskernes viktigste flåtebase i januar. Angrepet var meget kraftig og de anrettede skader er betydelige. Det siste kommunike fra Moskva melder at den russiske offensiv mellom Kursk og Karkov stadig fortsetter med samme kraft. Fremrykkingen mot vest foregår på bred front, mens fienden gjør de mest fortvilede forsøk på å demme opp for den Røde Armés "flom". Alle disse forsøkene har imidlertid vært forgjeves og tyskerne lider harde tap. Sovjet-troppene har under sin fremrykking besatt en stor mengde nye landsbyer og bebodde strøk.

Fenger syd fortsetter det å rase heftige kamper i Donets-bassengets midtre avsnitt. Også her gjør fienden fortvilede forsøk på å holde sine stillinger. Tyskerne blir imidlertid ubønnhørlig drevet tilbake og har de lodigste tap. Under sitt tilbaketog etterlater fienden store mengder krigsmateriell som faller i russernes hender. Ved det Asovske Hav øker stadig trusselen mot den viktige industribyen Taganrog som ligger vest for Rostov, og lenger vest er også Mariupol kommet i faresonen.

En fiendtlig melding sier at russerne har innledet en ny offensiv i Midt-Russland, omkring 200 km. sydøst for Smolensk. Denne meldingen er imidlertid ikke bekreftet fra Moskva.

SSR's informasjonsbyrå i Stockholm har imøtegått den tyske løgnpropagandas påstand om at Russland ved fredsslutningen vil komme til å gjøre krav på å få en rekke av Europas små stater under sin kontroll. Man henviser i den forbindelse til den engelsk/russiske erklæring i 1942 om rett til frihet og selvstendighet for de små nasjoner. De demokratiske retningslinjer skal følges, og målater ene og alene å knuse de nazistisk-facistiske ideer og deres bærere.

Lagens kommunike fra Kairo melder at det har vært harde kamper i det Midtre Tunisia i området ved Kasserin. Tyskerne er drevet tilbake og har hatt store tap såvel av folk som av panservogner og annet materiell. Allierte fly retter ustanselig kraftige angrep mot de retirerende fiendtlige avdelinger. Fra det sydlige Tunisia meldes at avdelinger av den 8. armé har foretatt patruljetokter, og at det forekommer endel artillerivirkosomhet. Flyvirkosomheten på Afrika-fronten har det siste døgn vært i mindre målestokk.

Om stillingen i det Fjerne Østen melder et kommunike at britisk/amerikanske styrker har foretatt en vellykket landgang på kysten av Burma. En by er erobret og den derværende japanske garnison nedkjempet. Andre japanske avdelinger ytet liten motstand.

Fra Jugoslavia meldes at fiendens vanskeligheter stadig er like store. Jugoslaviske friskarer har inntatt en by og har tilintetgjort en rekke tyske og italienske stillinger.

Det meldes fra Holland at også der er en lov om "total arbeidsinnsats" vedtatt. I henhold til denne kan hollenderne tvinges til å arbeide i et hvilket som helst land under tysk kontroll. I anledning av "arbeidsmobiliseringen" i Norge er det i svenske aviser fremkommet en rekke uttalelser som på det skarpeste fordømmer nazistenes fremgangsmåter og metoder. Uttalelsene er holdt i et til dels meget kraftig sprog. (forts.)

26/2-1943:

Uten stans retter det britiske flyvåpen sine hammerslag mot mål i Tyskland. En stor styrke angrep inatt Nürnberg og militære mål i Vest-Tyskland. Nürnberg er det viktigste knutepunkt på jernbanen mellom Tyskland og Italia. Denne jernbaneforbindelse er som bekjent av overordentlig stor viktighet for de absolutt nødvendige leveringer av kull til Italia. Det blev oppnådd gode resultater. Idag har en stor styrke tunge amerikanske bombefly rettet dagslysangrep mot mål i Nordvest-Tyskland. Det foreligger ennå ingen meldinger om de oppnådde resultater. Dagens kommuniqué fra Kairo melder om ny alliert fremgang i Midt-Tunisia. Hele det viktige Kasserim-passet er nå okkupert, og de allierte styrker er rykket 15-20 km. inn i Sbiba-området. Luftvirksomheten har øket endel i omfang. En rekke fiendtlige mål i Tunisia er blitt angrepet. Det meldes at flyplasser ved Gabes er bombet. Det samme gjelder fiendtlige anlegg og befestninger i Mareth-linjen. Dokkene i Bizerta er også igjen angrepet. Onsdag var amerikanske Flyvende Festninger på tukt over Italia. Det blev rettet et vellykket angrep mot militære mål i Neapel. Betrakter man de 10 siste dagers kamper i Tunisia kan man forstå at situasjonen har utviklet seg til fordel for de allierte. Montgomery's 8. armé har inntatt alle fremskutte stillinger i Mareth-linjen og står klar til det avgjørende angrep mot Rommels stillinger. I Midt-Tunisia har tyskerne hatt endel fremgang på bekostning av store tap, men de allierte styrker har ikke bare stoppet dem. Fienden er nå på retrett og har store tap av folk og utstyr.

Fra Russland meldes at kampen om Orel nå nærmer seg sitt høydepunkt. Et voldsomt slag pågår og det øker stadig i intensitet. Syd for Orel har russiske tanks brutt igjennem fiendens linjer i retning av Konotop. Ved disse operasjoner er flere byer gjenerobret.

I Donetz-bassenget raser voldsomme kamper sydvest for Kramatorskaja. Sovjet-troppene har foretatt en omgående bevegelse vest for Taganrog og forsøker å stenge inne fienden i Donetz-bassenget. Sydvest for Woroschilovgrad er avdelinger av den Røde Armé trengt inn i fiendens stillinger og er gått over elven Miuss. Det pågår rasende kamper i dette området. Fra Kaukasus meldes at sovjet-troppene har hatt ny fremgang mot Novorossisk. Ved å ødelegge isen i streket ved Kertsch legger russiske bombefly store vanskeligheter iveien for det fiendtlige tilbaketog. Det meldes at tyskerne har trukket tilbake endel av de fly som har vært stasjonert i vårt land, spesielt i Nord-Norge. Man antar at de er sendt til Italia.

De Gaulle har oppfordret de franske arbeidere til å motsette seg tyskeres tvangsutskrivning med alle midler.

Den britiske regjering har protestert i Stockholm i anledning av at svenske verft leverer tyskerne trålere som er skikket til bruk som krigsfartøyer.

For ca. 3 uker siden fikk prorektor ved Oslo Universitet, Adolf Hoel besøk av en hirdmann ved navn Meyer på sitt kontor. Besøket gjaldt 4 NS-studenter som var blitt nektet adgang til Tannlegehøyskolen på grunn av sine absolutt manglende kvalifikasjoner. Saken hadde vært behandlet av alle kompetente myndigheter og man var blitt enig om at de nevnte studentene ikke kunne få adgang. Nå meddelte imidlertid Meyer at dersom Hoel ikke øyeblikkelig sørget for at de 4 nazi-unglinger fikk adgang til skolen, ville Hirden gå til aksjon. Hoel blev gjort oppmerksom på at han ville få samme behandling som direktør Foss ved Oslo Handelsgymnasium. (Som bekjent blev direktør Foss slått nesten helseløs.) Hirdmann Meyers henvendelse førte til at Hoel anmodet om Statspolitiets beskyttelse.

Nytt norsk/engelsk tidsskrift.

Nordmenn i England har sendt ut et tidsskrift på engelsk, "The Norseman", redigert av professor Worm-Müller. Første hefte inneholder artikler av en rekke kjente nordmenn bl.a. Nygaardsvol, Hjelmtveit, Keilhau, Røstad, Ørding og Sigrid Undset. Videre skriver dr. Benes om tsjekkenes frihetskamp, og den russiske skribent Ehrenburg som er en god kjenner av vårt land, om Norge. Denne artikkel blev gjengitt i London og vi gir et utdrag: "Nordmennene valgte å kjempe 9. april, og de har stått frem som Europas samvittighet. Norge har tatt Ibsens ord fra Brand: "Intet eller alt" som motto for sin kamp." Han skriver om hjemmefronten, hvorledes de forskjellige yrker hver på sin kant, har stått imot nazismens press. Folket står enig, det er ikke lenger snakk om parti, bare kamp mot den felles fiende. Han slutter med å si: "NORGE ER ET FRIDOMSLAND - DET ER IKKE TILSALGS!"

Det meldes at britiske og allierte tropper har gjort landgang på Sørøya mellom Tromsø og Hammerfest. De tok med seg 100 tyskere og hele den russiske fangeleir på stedet.

Det er meddelelser av denne art som får en til å tvile på at det meget oppskrytte tyske kystforsvar i Norge, og den tyske soldats våkenhet, er av den kvalitet fienden har det så travelt med å fremholde.

Red.

PÅ FJERDE ÅRET.

Etter "Gøteborgs Handels-och Sjöfartstidning" 9. februar 1943.

En folke-ernæringssekspert har i "Nordens Frihet" foretatt en undersøkelse av levnedsmiddelsituasjonen i det okkuperte Norge. Det billedet han tegner er meget mørkt. Barn over 8-10 år får bare 60 % av sitt kaloribehov dekket, arbeidere med hardt kroppsarbeide bare 50 % og voksne ellers omkring 70 %. Best synes stillingen å være for barn under 8 år, idet de takket være melketildelingen blir forholdsvis godt forsynt. For barn i oppvekstalden (16-18 år) er mangelen så meget mere skrikende. Gutter som i denne alder fortærer ofte opptil 4000 kalorier, kan nå ikke få mer enn 2000.

Som ytterst alvorlig betegnes den omstendighet at kosten stadig blir vitaminfattigere. Mangelen på A-vitaminer er særlig påtakelig. Til en begynnelse kunne behovet for disse dekes ved at man da smørtilgangen minket, begynte med regelmessig bruk av tran. Men nå er tranen bare forbeholdt barn, syke og visse yrkesgrupper. Dessuten er den tidligere vitaminisering av margarinen nå sterkt begrenset. Bare i liten utstrekning tilsettes denne viktige forbruksartikkel nå vitaminer. Den normale fett-rasjon er 30 gram om dagen, hvilket er en tredjedel av fredsforbruket. Tilgangen på B-vitamin er bedre. Av C-vitaminer har man hittil hatt nok takket være tilgangen på poteter og kålrot. Virkningen av den voldsomme nedskjering er allerede blitt urovekkende: "Folk er magret av, de kjenner seg slappe og trette, ser gråbleke ut, og arbeidslysten er vesentlig redusert. Hvor lenge en slik kaloriunderernæring kan utholdes uten alvorlig sykdom som resultat, vet man ikke. For de større barn, som skal utvikle sin kropp, og til det kreves også (forts.)

bevegelse, er situasjonen katastrofal". Vi har nok erfart at ernæringsforholdene heller ikke er helt tilfredsstillende i Sverige, men i sammenligning med Norge blir de nærmest idelle. Våre rasjoner er ikke særlig store, men varene er da å få kjøpt. Dessuten er to overordentlig betydningsfulle for vitaminforsyningen grunnleggende, fødemidler fritt tilgjengelige, nemlig melk og poteter. Det er hva disse to omstendigheter, den sikre tilgang av rasjonerte varer og det frie forbruk av melk og poteter, betyr for svensk folke-ernæring nettopp nå, har man lettere for å forstå de norske husmødres bekymringer. I visse perioder har hverken smør eller margarin vært i handelen. Tildelingen av poteter er siden i sommer 3 kilo om uken, men det er ennå uvisst om behovet kan dekkes for hele forbruksåret. Kjøtt og fisk har tidligere ikke vært rasjonert av den enkle grunn at det intet har vært å rasjonere. Siden slaktetvangen blev innført fikk man fra og med november 1941 også en slags kjøtt-rasjonering. Hvordan husholdningsplanen tar seg ut kan man se i det danske tidsskrift "Økonomi og Politik" som trykkes i Kjøbenhavn og altså står under tysk tilsyn. I tiden 1/9-1942 til 31/8-1943 skal det slaktes 50.000 tonn. Halvdelen får produsentene beholde for egen regning, mens 25.000 tonn skal selges. Herav skal en tredjedel, altså omkring 8.000 tonn reserveres for okkupasjonsmakten som for tiden anslås til omkring 100.000 menn. For personer med hardt arbeid reserveres ytterligere 5.000 tonn. Til denne gruppe regnes omkring 300.000 personer som hver får 300 gram kjøtt eller fisk om uken. Det gjenstår så omkring 13.000 tonn som skal fordeles blandt den øvrige befolkning. Dette er en fordeling helt og holdent etter Görings oppskrift: Til okkupasjonsmakten går en mengde som under de angitte forutsetninger rekker til 1,5 kilo om uken pr. person, mens sivilbefolkningen får nøye seg med noe slikt som 140 gram.

Det kan ha sin interesse å sitere det nevnte tidsskrifts sammenfatning av stillingen ettersom det må antas at den har passert tysk granskning uten noen innvending.

"Ernæringsmiddel-situasjonen i Norge ved begynnelsen av den fjerde krigsvinter må betegnes som meget vanskelig. De offisielle rasjoner er små. Men ikke bare det, det viser seg dessuten at tilførselene, bortsett fra brød og sukker ikke har vært tilstrekkelige til at forbrukerne har kunnet benytte hele rasjonen. De mengder rasjonerte varer som har stått til sivilbefolkningens disposisjon, har på langt nær dekket behovet, og nedgangen i det rasjonerte forbruk har ikke i tilstrekkelig grad kunnet oppveies gjennom øket anvendelse av urasjonerte varer (fisk)."

Det spørsmål som i denne forbindelse umiddelbart reiser seg er om intet kan gjøres. Erfaringene hittil gir tydelig beskjed om at forutsetningene for en effektiv hjelp er næringsmiddelimport over havet. Innenfor blokadeperringen finnes intet nevneverdig å hente. Hva "Norges-hjelpen" kan skaffe i Ungarn og andre steder representerer ikke slike mengder at noen virkelig endring i stillingen kan ventes på denne måten. Mulighetene for å få inn næringsmidler vestfra turde i sin tur være knyttet til den svenske leide-trafikken. Denne ligger for tiden nede. Kommer den igang igjen, burde det kunne forutsettes at den i størst mulig utstrekning benyttes til å lette levnedsmiddelstillingen i Norge i de ytterst krevende vintermånedene.

 Dette eksemplar er ikke trykket bare for Deres skyld. Det er også andre som skal lese det, men vis den største forsiktighet når De sender det videre.

 Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

2/3-1943:

Tyskland støtter under det britiske luftvåpens hammerslag. Inatt er det spesielt Berlin det er gått hardt ut over. Det dreier seg om det kraftige angrep som hittil er rettet mot byen, og det blev sluppet ned en dobbelt så stor bombelast som tyskerne selv under sine voldsomste angrep høsten 1940 slapp over London. 19 fly gikk tapt under det meget vellykkede tokt. Også mot andre mål i Tyskland er det rettet kraftige angrep. I forbindelse med de kraftige og konsentrerte allierte luftangrep mot mål i Tyskland og tysk-okkupert område, gir de britiske aviser uttrykk for den oppfatning at de må være innledningen til den ventede og sannsynligvis nær forestående storoffensiv mot det europeiske kontinent.

Russlands russiske kommuniké behandler spesielt stillingen i området ved Ladoga og Ilmensjøen hvorfra man ikke har hatt meldinger av interesse på lengere tid. Sovjet-troppene har imidlertid gjenopptatt sin offensive i dette avsnitt og har brutt gjennom de tyske linjer som fienden holdt i hele fjor vinter. Den Røde Armé har gjenerobret et større område og har besatt byen Bemjansk som ligger ved Pola-elven, omkring 80 km. sydøst for Ilmensjøen. Under kampene som til dels var meget blodige, mistet mange tyskere livet. Et stort bytte er falt i russernes hender. Om stillingen på Sydfronten melder russerne at det raser harde kamper. Fiendens kraftige motangrep pågår, men han har ikke oppradd noen resultater med sine anstrengelser.

Russlands kommuniké fra Kairo melder om fortsatt alliert fremgang i Nord-Afrika. I Midt-Tunisia har allierte tropper under sin fremrykking fra Kasserin erobret byen Sbeitla, 40 km. vest for Kasserin-passet på jernbanen til Sousse. Fiendens offensive operasjoner i nord, som overhodet på alle frontavsnitt er stoppet opp, og man merker at motstanden er blitt svakere. De alliertes luftvåpen deltar med hell i operasjonene, såvel over kampfområdet som ved å angripe fiendens baser og forsyningslinjer. En rekke mål i Tunisia er således bombet. Svære amerikanske bombefly har dessuten rettet et kraftig angrep mot Palermo på Sicilia samt mot Neapel. Under alle disse operasjoner er bare 5 allierte fly gått tapt. Til tross for den skrytende tyske uttalelse at Storbritannias sjømakt er rutt greide ikke en tysktankbåt lastet med olje å komme igjennom de britiske sperringer. Blokadebryteren som uheldigvis traff på krysseren "Sussex" blev skutt ibrand og gikk hurtig til bunns.

 Den finske president har anmodet lederen for Bondepartiet om å danne landets nye regjering. Som vi tidligere har meddelt er Agrarpartiet stemt for snarest mulig å skaffe Finland fred.

 London melder at det er foretatt et sprengstoff-attentat mot Norsk Hydros anlegg på Rjukan. Vi henviser til vår spesialreportasje herom på side 2.

3/3-1943:

De tyske troppers "planmessige rømning" av sine viktige forsvarsstillinger fortsetter. Rsjef, 200 km. vest for Moskva er nå rømmet. Byen var under forrige vinterkrig en av tyskernes viktigste pinnsvinstillinger. Kampene

(forts.)

i Orel-området fortsetter med uforminsket kraft, og byen er særlig truet fra nord. Byen Zmiewka på jernbanen mellom Kursk og Orel er gjenerobret. Likeledes er 8 landsbyer vest for Kursk erobret. Fremgangen vest for Karkov fortsetter, og flere tettbeboede steder er inntatt. Fienden setter alt inn på å holde sine stillinger i Donetz-bekkenet, og de voldsomme kampene har ikke tapt noe i intensitet. De tyske tropper har fått flere forsterkninger, men lider allikevel blodige tap uten å oppnå noe resultat. Etter 10 dagers kamper syd for Kramatorskaja har fienden mistet 100 tanks. I Kuban-området i Kaukasus har russerne gjenerobret flere landsbyer, men nærmere detaljer om kampene her er ennå ikke offentliggjort.

Mussolini har nå måttet trekke sitt hårdt medtatte ekspedisjonskorps ut av "kampen mot bolsjevismen". De italienske tap på Østfronten anslås til ca. 100.000 mann.

1. britiske armé fortsetter sin fremgang syd- og østover etter inntagelsen av Sbeitla. Nye kraftige fremstøt er foretatt mot Fedjad og Bel Saidane. Også i luften fortsetter de allierte sin virksomhet. Tunis og la Goulette har på ny vært utsatt for angrep. Under disse operasjoner blev 5 fiendtlige fly ødelagt, mens bare ett av egne fly gikk tapt. Italia har hatt liten glede av sin deltagelse i krigen. Hele det afrikanske imperium er nå på allierte hender og det meldes at Italia etter sin inntreden i krigen inntil 22. februar i år har tapt ikke mindre enn 127 større handelsskip i Middelhavet.

Den allierte luftoffensiv mot mål i Europa fortsetter. Vest-Tyskland var inatt igjen utsatt for kraftige angrep av britiske fly. 3 fly savnes etter nattens operasjoner. I Berlin raser det ennå heftige branner etter storangrepet mot byen natt til tirsdag. De to siste netter har intet fiendtlig fly vist seg over Storbritannia. Russernes kraftige press i øst har tvunget fienden til å overføre stadig flere fly fra vestfronten.

Marineminister Alexander uttalte idag i Underhuset at forrige måned er den beste England har hatt under hele ubåtkrigen. Tapene de to siste måneder var betydelig mindre enn hvad tilfellet var for den tilsvarende periode ifjor. Aksen har lidt store tap i sjøkrigen. 5 millioner tonn er blitt senket og 3 millioner tonn skadet.

Et kommunike fra det Fjerne Østen melder om nye store japanske skipstap. Mellom New Britain og New Guinea er en fiendtlig konvoi på 14 skip senket. 13 eskorterende jagerfly blev skutt ned. En nederlandsk ubåt har også senket et japansk fartøy.

Attentatet på Rjukan.

Natt til søndag led det noen voldsomme eksplosjoner på Rjukan. Norsk Hydros vannstoff-fabrikk som fremstiller tungt vann på Vemork blev ødelagt, og skaden var total på sprengningsstedet. Tyskerne satte straks igang undersøkelser og det viste seg at det var allierte fallskjermsofdater som hadde utført sprengningen. Tre av disse, visstnok nordmenn blev dessverre tatt til fange. Direktør Nilsen og to andre høyere funksjonærer på Rjukan blev omgående arrestert av Gestapo. De blev imidlertid løslatt igjen søndag morgen etter anmodning fra representanter for Hydros Oslo-kontor.

I denne forbindelse er det interessant å nevne at Hydros to eksperter på fremstillingen av tungt vann for noen tid tilbake er forsvunnet fra landet og nå befinner seg i England. Det er således sannsynlig at London kjenner bedre til fremstillingen av tungt vann enn selveste I.G.Farben-industrie.

Å TILGI UNDERTRYKKERNE ER Å ØVE VOLD MOT DE UNDERTRYKKEDE.

London melder:

4/3-1943:

Den britiske luftoffensiv mot mål i Europa fortsetter uten opphør. Inatt er det spesielt Hamburg som er kraftig angrepet under et vellykket tokt. Også andre mål i Tyskland er med hell bombet. Det meldes at britiske bombefly av Mosquito-typen igår angrep Knaben molybdegruber i Kvinsdal ved Flekkefjord. 1 fly gikk tapt. De opplysninger redaksjonen har inntatt viser at skaden er omfattende. 13 personer hvorav en tysk ingeniør blev drept. Det fly som er meldt tapt må sannsynligvis være styrtet ned på veien tilbake til sin base idet det såvidt vites ikke blev skutt ned noen maskin over angrepsstedet. Tyske fly foretok inatt to "propaganda-angrep" mot mål i England. Det var sannsynligvis London som skulle være målet, men få maskiner nådde frem til byen. Den anrettede skade er ubetydelig. Enkelte personer blev drept eller såret.

Sovjet-troppene har etter harde kamper gjenerobret Rsjef. Rapporten fra slagområdet forteller at russerne måtte nedkjempe fiendens forbitrede motstand gate for gate. Etter inntagelsen av byen fortsetter den Røde Armés fremrykking i sydvestlig retning. 11 nye beboede steder er blitt erobret her. Under disse kamper har fienden lidt harde tap. 2.000 tyskere er falt og en stor mengde materiell er erobret av russerne. Blant dette befinner seg 112 tanks, 5 lagre med krigsmateriell og en rekke lokomotiver. Av den 500 km. lange jernbane fra Moskva til Riga er nå ca. 4/5 i russernes hender, idet de kan benytte banen helt frem til Velikie Louki. Om kampene lenger syd meldes at den Røde Armés fremrykking fortsetter på bred front i Igow-området vestenfor Kursk. Vest for Karkov fortsetter de fiendtlige motangrep, men disse blir alle avvist. Om stillingen vest for Rostov meldes at en rekke befestede punkter er gjenerobret. I Kuban-området i Kaukasus har russerne også erobret nytt terreng.

Dagens kommunike fra Nord-Afrika forteller om Aksens stadige skipstap i Middelhavet. Ytterligere 16 skip er enten senket eller skadet. Av disse er med sikkerhet 7 stykker sendt til bunns. I Nord-Tunisia fortsetter harde kamper. Fienden har på bekostning av store tap funnet noe terreng. På alle andre frontavsnitt er Aksens angrep avvist. I det sydlige Tunisia avanserer Montgomery's 8. armé langsomt inn i Mareth-linjen. Allierte fly setter stadig angrep mot Aksens baser. Således er f.eks. flyplassen ved Tunis bombet. Svære amerikanske bombefly har med hell angrepet Messina på Sicilia.

Fra det Fjerne Østen meldes at en stor japansk konvoi på ialt 22 skip, tilsammen 90.000 tonn er fullstendig tilintetgjort. 55 fiendtlige fly blev ødelagt under operasjonene, og 15.000 japanske soldater gikk til bunns med konvoien som blev bombet sønder og sammen fra lav høyde av allierte fly.

Svenske aviser har protestert kraftig i forbindelse med den hjelp som blir ydet Tyskland i form av transitt for tropper og materiell til Norge.

4/3-1943:

De siste meldinger fra Østfronten viser at de russiske offensiver pågår uten stans. Syd og vest for Rsjef er et større område nå gjenerobret. I tillegg til meldingen igår om 11 beboede steder som er blitt besatt av russerne, forteller dagens kommunike at ytterligere 52 byer og landsbyer nå er på russiske hender. Fremrykkingen fortsetter stadig. Lenger nord

(forts.)